

COLOFON

Informatie voor kunstenaars wordt uitgegeven door het Instituut voor Kunst en Kunstenaars, een samenwerkingsverband van de Federatie van Kunstenaarsverenigingen en het Voorzieningsfonds voor Kunstenaars.

De Belastinggids voor Kunstenaars 1994 is samengesteld door dhr. G.J. Booy, belastingdeskundige van de Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars (BBK).

Eindredactie: Anja Bokma (BBK)
Ontwerp omslag: Henk Rabbers, Amsterdam
Opmaak: Anja Bokma
Druk: Passepartout, Amsterdam
Copyright: Instituut voor Kunst en Kunstenaars, Den Haag
ISBN: 90-6740-025-4

Hoewel de tekst van deze brochure met grote zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen aan de inhoud geen rechten worden ontleend.

Overname van artikelen uit de brochure is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van de samensteller.

In de serie Informatie voor Kunstenaars is tevens uitgegeven: Beroep: Beeldend Kunstenaar (informatie over bedrijfsvoering voor beeldende kunstenaars).

Maart 1994

INLEIDING

Anders dan in voorgaande jaren bestaat deze Belastinggids voor Kunstenaars alléén uit de handleiding voor het invullen van uw belastingaangifte over 1993.

De algemene informatie en jurisprudentie en een uitgebreide beschrijving van de situatie rond Inkomstenbelasting en Omzetbelasting in 1994 (belangrijk in verband met het maken van kostencalculaties en het berekenen van verkoopprijzen) is dit jaar komen te vervallen. Wanneer u hier toch iets over wil/moet weten, kunt u contact opnemen met uw beroepsorganisatie of de samensteller van deze brochure, dhr. G.J. Booy.

In deze handleiding voor het invullen van uw aangiftebiljet 1993 wordt vraag voor vraag het formulier 'nagelopen', speciaal toegesneden op kunstenaars, en vaak voorzien van praktijkvoorbeelden. Daarbij wordt geprobeerd af te wijken van de strenge formuleringen die altijd bij belastingformulieren wordt toegepast, zodat het invullen ervan wellicht 'iets dichterbij huis komt'.

Wij hopen dat met deze brochure het belastingformulier 1993 naar behoren kan worden ingevuld, opdat er niet teveel belasting wordt betaald en er geen problemen met de Belastingdienst ontstaan. Voot zover u op- of aanmerkingen heeft op de inhoud en de manier waarop een en ander wordt omschreven, dan stellen wij deze -liefst schriftelijke- reactie zeer op prijs. Voor een volgende editie kunnen wij wellicht ons voordeel met uw opmerkingen doen.

Wordt het toch te moeilijk en komt u er zelf niet uit, aarzel dan niet en ga naar een deskundige, bij voorbeeld via de beroepsvereniging waarbij u bent aangesloten.

HET BELASTINGFORMULIER 1993 VOOR KUNSTENAARS

1. INLEIDING

Deze handleiding voor het aangifteformulier inkomstenbelasting 1993 is geen volledige belastinggids. Zij behandelt slechts die aspecten die voor een scheppend of uitvoerend kunstenaar van belang kunnen zijn. Een aantal algemene vragen wordt ook behandeld.

Uitgangspunt is dat elke kunstenaar waarvan het inkomen niet al te ingewikkeld tot stand komt en waarvan de persoonlijke levensomstandigheden niet al te gecompliceerd zijn, het belastingformulier zelf moet kunnen invullen, in combinatie met de door de belastingdienst bijgeleverde toelichting. Gooi deze toelichting vooral niet weg, want er staan een aantal modellen en tabellen in die u nodig zou kunnen hebben.

Iemand kan echter in zo'n speciale situatie verkeren dat deze handleiding niet voldoet. Er is een groot aantal almanakken en gidsen te koop in de boekhandel die wel een antwoord kunnen geven op deze speciale situatie. Vaak is het dan echter beter om een belastingconsulent in te schakelen. Algemene informatie over de mogelijkheden kan meestal via uw beroepsorganisatie of het consulentenschap van het Voorzieningsfonds voor Kunstenaars in Den Haag worden verstrekt.

U moet het belastingformulier vóór 1 april 1994 inleveren. Heeft u daar echter problemen mee, dan is het vrij eenvoudig om uitstel te vragen tot 1 juli 1994. . .

U schrijft dan een briefje aan de Inspecteur der Directe Belastingen met verzoek om uitstel tot 1 juli in verband met drukke werkzaamheden, ziekte, verblijf in buitenland, of omdat u nog niet beschikt over alle gegevens van de werkgever (een uitgebreide motivatie is niet nodig). U moet in deze brief naam en adres vermelden plus het SOFI-nummer dat bovenaan het aangiftebiljet staat vermeld en de adresseercode die daarnaast staat.

Wie moet nu het A-biljet invullen?

1. kunstenaars die zelfstandig werken en niet of nauwelijks een loondienstbetrekking hebben gehad (zie hoofdstuk 2, Het zelfstandig uitgeoefende beroep);
2. kunstenaars die alimentatieverplichtingen hebben aan ex-echtgeno(o)t(en);
3. kunstenaars met een eigen huis, waarvan een gedeelte is onderverhuurd;
4. kunstenaars die premies betalen voor particuliere verzekeringen die een periodieke uitkering geven bij invaliditeit, ziekte of ongeval.

Heeft u een E-formulier ontvangen, maar wilt u het uitgebreide A-formulier invullen, dan kunt u dat formulier telefonisch bij de belastingdienst aanvragen.

Het T-biljet moet altijd aangevraagd worden.

Hierna volgt een korte beschouwing over het begrip "zelfstandig uitgeoefend beroep". Het duidelijkst is de situatie als u volledig in loondienst of volledig zelfstandig bent. De presentatie naar de belastingdienst is dan eenduidig.

Bij kunstenaars komen echter allerlei combinaties voor van loondienst of uitkering en inkomsten uit zelfstandige beroepsbeoefening. Het aangemerkt worden als zelfstandige kan in vele gevallen tot fiscale voordelen leiden. Zeker als er sprake is van een positief resultaat raden wij u aan om een A-biljet aan te vragen, ook als de overige inkomsten bestaan uit een uitkering.

2. HET ZELFSTANDIG UITGEOEFENDE BEROEP

Voor het invullen van het belastingformulier is het van belang om te weten of men werknemer dan wel zelfstandig is.

Veel kunstenaars zijn in de praktijk vaak zowel een loontrekkende werknemer als een zelfstandige. Voorbeeld: een beeldend kunstenaar geeft 1 dag in de week les op een academie, voor de rest van zijn inkomsten is hij aangewezen op verkoop van zijn schilderijen. In de ene functie vult hij vraag A1a/E1a van het formulier in met alle inhoudingen die zijn verricht, in de andere functie maakt hij winst uit onderneming (vraag A5).

Kunstenaars die een RWW-uitkering ontvangen en winst uit onderneming hebben uit vrije beroepsuitoefening moeten zich zoveel mogelijk als ondernemer naar de belastingdienst presenteren. Dit betekent dat zij tenminste een verlies- en winstrekening moeten overleggen en een A-formulier moeten invullen om vraag 5a, **Winst uit onderneming**, te kunnen beantwoorden. Het is verstandig om een consulent te raadplegen om te bepalen of men in aanmerking komt voor de zelfstandigenaftrek.

Indien men RWW ontvangt en slechts een beperkte omzet uit beroep kan behalen, zal de belastingdienst de inkomsten behandelen als inkomsten uit werkzaamheden die niet in dienstbetrekking zijn verricht. Hier kunnen uiteraard de gemaakte beroepskosten weer van worden afgetrokken. Het is van belang dat als er maar even twijfel bestaat of u wel of niet een zelfstandige bent te kiezen voor het invullen van de vraag Winst uit onderneming (A5) in plaats van andere bruto inkomsten uit arbeid. De wet is in deze niet geheel duidelijk.

Alles draait rond artikel 6 van de Wet Inkomstenbelasting:

1. winst uit onderneming geniet hij voor wiens rekening een onderneming wordt gedreven, daaronder begrepen hij die, anders dan als aandeelhouder, gerechtigd is tot het vermogen van een onderneming;
2. wanneer in deze wet wordt gesproken van onderneming wordt daaronder mede verstaan het zelfstandig uitgeoefende beroep.

Het is duidelijk dat het bij kunstenaars vooral gaat om het tweede lid van dit artikel. Er zijn over de interpretatie van dit artikel nogal wat processen gevoerd.

Gezien de fiscale voordelen die het zelfstandig uitgeoefend beroep biedt, verdient het aanbeveling te kiezen voor die positie. Dat betekent concreet dat u een uitgebreide aangifte moet doen: formulier A omdat met name vraag A5 en A24 t/m 28 van belang worden. Kiest men voor het werknemerschap plus eventuele andere verdiensten, dan kan in de meeste gevallen volstaan worden met formulier E en concentreert u zich vooral op vraag E1 en E3. Heeft men formulier E ontvangen, dan kan men telefonisch bij de belastingdienst het A-formulier aanvragen.

3. DE VRAGEN VAN HET FORMULIER

In deze handleiding worden alle vragen behandeld van het A-, E- en T-biljet. Wat de vragen betreft is het T-biljet gelijk aan het E-biljet. "A6/E5" gaat over vraag 6 van het A biljet en 5 van het E- en T-biljet. Als in de tekst alleen vraag A5 staat, komt die vraag niet voor op het E- en T-biljet. De vragen 1 t/m 4 zijn bij het A en E formulier gelijk.

Heeft u problemen bij het invullen van het aangifteformulier, dan kunt u contact opnemen met de Belastingtelefoon voor particulieren: 06 - 0543; voor ondernemers: 06 - 0443. Uiteraard ook met uw beroepsvereniging of consultant.

Vraag A1/E1 Inkomsten uit arbeid

A1a/E1a

Dit is de cruciale vraag van het formulier voor mensen die in loondienst zijn geweest in 1993. Uitvoerende freelance kunstenaars, die geen zelfstandigheidsverklaring hebben, moeten ook deze vraag invullen. De vraag is ook van belang als men een pensioen of een bepaalde uitkering heeft ontvangen zoals NWW of een uitkering volgens de Algemene Bijstandswet, RWW of een uitkering volgens de IOAW.

Let op: door u terugbetaalde of verrekenende RWW/ABW-uitkeringen, die niet in de jaaropgave van de Sociale Dienst zijn verwerkt (controleren!) kunnen hier als negatieve inkomsten worden ingevuld (dit kan dus het geval zijn bij verrekening op jaarbasis met de GSD als de winst van het voorafgaande jaar is terugbetaald of verrekend, nogmaals: controleren dus!).

Men ontvangt van zijn werkgever(s) een jaaropgave. Daarop staan vermeld:

1. fiscaal loon;
2. ingehouden premies volksverzekeringen; ingehouden loonbelasting; (één bedrag, de z.g. loonheffing);
3. werkgevers- en werknemersaandeel ziektefondspremie.

Eenzelfde opgave ontvangt men wanneer men een uitkering ontvangt. Punt 3 heeft men bij deze vraag niet nodig.

Uitvoerende kunstenaars hebben meestal een grote groep werkgevers, namelijk de zalen waar men is opgetreden, waarmee men een zogenaamde 'fictieve dienstbetrekking' had. Dat is tamelijk ingewikkeld. Er wordt van een bruto gage bijv. 15% algemene onkosten afgetrokken alvorens de loonbelasting en de premies volksverzekeringen worden berekend. U kunt nu twee dingen doen:

1. U kunt het bruto loon minus 15% als bruto inkomen opvoeren, maar dan kan men bij vraag A3b/E3b niet meer de werkelijke onkosten van die optredens opvoeren, maar alleen nog de 5%-regeling toepassen, cq. aftrek volgens tabel;
2. U kunt daarentegen ook stellen dat 15% van de bruto-gage bij lange na niet de werkelijke onkosten dekt. Nu voert u het brutobedrag plus 15% op en de werkelijke onkosten komen terug bij vraag A3b/E3b. De 15% ontvangen, maar veel te lage onkostenvergoeding, wordt daar dan weer van afgetrokken. Maak een lijst van die zalen en tel de bruto bedragen bij elkaar op, evenals de ingehouden loonbelasting en AOW/AWW premies. Stuur een bijlage mee waarop de berekening staat vermeld.

Let wel op dat het bruto loon voor de inkomstenbelasting iets anders is dan de bruto gage!

Bij vraag A1a/E1a vult men eerst naam en adres van de werkgever in, dan de periode dat men in dienst was, daarnaast de ingehouden premies en loonbelasting (loonheffing) en tenslotte het fiscaal loon. Ook vermeldt men hier AOW en AWW-uitkeringen en/of pensioenen. Hetzelfde geldt voor uitkeringen van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW), Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), Nieuwe Werkloosheidswet (NWW) en overige sociale verzekeringswetten.

Dit is alleen van toepassing wanneer deze bedragen rechtstreeks door de Sociale Verzekeringsbank, de Bedrijfsvereniging of de Raad van de Arbeid zijn uitbetaald. Gelden van de Ziektewet

worden meestal aan de werkgever betaald.

Indien u een uitkering van de Algemene Bijstandswet of een RWW-uitkering heeft gehad, is de gemeente verplicht om op aanvraag een opgave van de bruto-uitkeringen en inhoudingen te verstrekken. Deze bedragen worden ook bij dit punt vermeld.

Als u van de Sociale Dienst een aanvulling op alimentatie ontvangt, dan is de alimentatie al verwerkt in de jaaropgave die u van de Sociale Dienst ontvangt, ongeacht of u die alimentatie rechtstreeks of via uw ex-partner ontvangt. De alimentatie hoeft u dus niet meer apart op te geven.

Individuele huursubsidie en kinderbijslag hoeven niet opgegeven te worden.

Lijfrente: voorzover er in het verleden aftrek heeft plaatsgevonden valt deze onder de loonbelasting.

Het deel van de lijfrente waar in het verleden geen aftrek tegenover heeft gestaan, moet hier niet worden ingevuld, maar dient te worden opgegeven bij vraag A4e/E4e.

A1b/E1b

Indien u in een auto rijdt die van de werkgever is, wordt dat door de fiscus gedeeltelijk als inkomen beschouwd. Deze auto wordt op 3 manieren gebruikt:

- a. voor het werk;
- b. voor het vervoer tussen huis en werk (vraag A2c/E2c);
- c. privé.

Deze vraag moet als volgt ingevuld worden.

Als u over een personenauto van uw werkgever kunt beschikken moet u een bepaald percentage van de oorspronkelijke cataloguswaarde van de auto als privé-voordeel opgeven. Niet de dagwaarde dus. Als de auto 4 jaar geleden voor f 25.000,- gekocht is, dan dient u dat percentage te berekenen over f 25.000,- (inclusief de BTW).

Bovenstaande geldt ook als het een privé-auto betreft waarvoor de werkgever alle werkelijke kosten vergoed.

De enkele reisafstand woning-werk speelt een rol. Reist u minder dan drie keer per week naar het werk, dan is het percentage altijd 20%.

Reist u 30 kilometer of minder, dan is het percentage ook 20%.

Reist u meer dan drie maal per week een enkele reisafstand van meer dan 30 kilometer, dan is het percentage 24%.

Het gaat hier om het privé-voordeel over de periode dat u over de auto kon beschikken. Heeft u de auto in 1993 bijvoorbeeld maar 6 maanden tot uw beschikking gehad, dan vult u $\frac{6}{12}$ x het percentage in.

Voorbeeld: U heeft het hele jaar een personenauto gebruikt met een cataloguswaarde van f 25.000,-. De afstand woon-werkverkeer bedraagt 40 kilometer en u reist meer dan drie maal per week. U moet dan opgeven 24% van f 25.000,- is f 6.000,-.

Heeft u de auto maar 6 maanden tot uw beschikking gehad, dan geeft u op $\frac{6}{12}$ maal f 6.000,- is f 3.000,-.

U dient dit op een aparte bijlage te specificeren met vermelding van merk, type, bouwjaar en de cataloguswaarde van de auto. Zijn de afstanden verschillend geweest (boven of onder de 30 kilometer), of had u slechts een deel van het jaar de beschikking over een bepaalde auto en later over een andere (duurdere) auto, dan wordt dat een hele rekenrij waarbij het beste per maand per auto een berekening gemaakt kan worden.

Vergoeding aan werkgever: als u een vergoeding aan de werkgever betaalt voor het gebruik van de auto, dan kunt u deze vergoeding aftrekken van het bedrag dat u heeft berekend. In het voorbeeld dus van die f 6.000,- of f 3.000,-.

Bij gebruik van de auto van de zaak, voor woon- en werkverkeer, kunt u bij vraag A2/E2 geen reiskosten woon-werk aftrekken, wel zijn de brandstofkosten die voor u rekening komen eventueel aftrekbaar bij vraag 3b (alle brandstofkosten, zowel privé als zakelijk). De werkgever kan overigens de brandstofkosten belastingvrij vergoeden.

Bestelauto: als het geen personenauto maar een bestelauto betreft, moet u niet een percentage van de cataloguswaarde opgeven, maar de werkelijke waarde van het privé-gebruik, d.w.z. het aantal kilometers maal de gebruikelijke kilometerprijs voor het type auto dat voor u gebruikelijk is.

Is het privé-gebruik van zowel de **bestelauto als de personenauto** per jaar minder dan 1000 kilometer, dan vult u bij 1b in: de werkelijke waarde van het privé-gebruik. U zult dit dan wel moeten aantonen aan de hand van een volledige kilometeradministratie.

Is het privé-gebruik meer dan het berekende percentage van de cataloguswaarde, dan moet u die hogere waarde opgeven. Pas op: die hogere waarde zou bijvoorbeeld tot uitdrukking kunnen komen als u bij vraag 3b hoge, voor uw rekening komende brandstofkosten aftrekt.

Let op: gebruikt u als vrije beroepsbeoefenaar een auto die tot uw onderneming behoort privé, dan gelden dezelfde regels. U kunt dan wel alle werkelijke kosten aftrekken bij vraag A5. Gebruikt u uw privé-auto zakelijk, dan kunt u voor de zakelijk gereden kilometers 52 cent aftrekken bij vraag 3b of, indien van toepassing, bij vraag A5.

A1c/E1c

Inkomsten uit werkzaamheden die niet in dienstbetrekking zijn verricht. Deze vraag is alleen bestemd voor kunstenaars die zich **niet** als zelfstandig ondernemer beschouwen. Kunstenaars moeten echter goed overwegen of zij zichzelf als zelfstandige kunnen presenteren, daar dit grote voordelen kan opleveren (zie bij A5 Winst uit Onderneming).

Heeft u kostgangers, lees dan eerst de toelichting boven vraag A8/E7, verhuur van kamers cq. van eigen woning.

Het gaat bij deze vraag om inkomsten waarover geen inhoudingen zijn verricht.

Bij kunstenaars kunnen dit bijvoorbeeld de volgende typen inkomsten zijn (het gaat om bruto bedragen zonder aftrek van kosten):

- lessen in de privé-sfeer, bijvoorbeeld muzieklessen;
- het schrijven van artikelen, het houden van lezingen;
- ontvangsten van vacatie- of presentiegeld van een culturele raad of een kunststichting, belaste vergoedingen etc.;
- ontvangen auteursrechten of leengelden;
- verkoop van kunstvoorwerpen voorzover u zich niet als zelfstandig ondernemer beschouwt;
- culturele prijzen; prijzen worden alleen belast voor de inkomstenbelasting indien men er naar gedongen heeft, dat wil zeggen een compositie ingestuurd, een schilderij ingezonden etc. Wordt de prijs toegekend voor bijvoorbeeld het gehele oeuvre van een kunstenaar of voor een bepaalde rol in een bepaald seizoen, dan zijn de ontvangen gelden belastingvrij;
- werkbeurzen (zie ook opmerkingen over **Startstipendium**) en stipendia; het gedeelte van beurzen en stipendia dat bestemd is voor kosten van levensonderhoud is in principe inkomen. Doch het is mogelijk dat men enige tijd in een land is geweest waar de kosten van levensonderhoud aanmerkelijk hoger liggen dan in Nederland. In dat geval moet u dat op een bijlage nader toelichten. Uitgangspunt kan zijn de hoogte van de werkbeurs zoals die door het Fonds voor de Letteren in 1987 is vastgesteld. Het maandbedrag van het fonds was f 3.075,--. Dat bedrag neemt men als richtlijn. Stel u heeft een beurs voor een maand New York ontvangen van f 8.000,--. Men heeft f 2.000,-- reiskosten gemaakt en f 6.000,-- verblijfkosten. Het is dan reëel om slechts f 3.075,-- als inkomen op te geven en de resterende f 2.925,-- te vermelden, niet als inkomen maar als extra kosten door de hogere levensstandaard in de Verenigde Staten;

Op een bijlage maakt men een overzicht van dit soort inkomsten en vermeldt het totaal bij vraag A1c/E1c.

NB: ontvangen onbelaste onkostenvergoedingen behoren niet tot het inkomen en hoeven hier dan ook niet opgegeven te worden. De kosten mag men in dat geval ook niet aftrekken.

- **Startstipendia**; het Startstipendium heeft tot doel de kunstenaar te helpen bij de aanvang van diens professionele en artistieke ontwikkeling. Het startstipendium is ons insziens geen inkomsten uit arbeid en geen winst uit onderneming. Het is ook geen periodieke uitkering, volgens een uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam van 6 oktober 1989, MK1, nr. 5169/87. Op grond van het karakter van een eenmalig ontvangen uitkering kan er niet gesproken worden van een periodieke uitkering. Het Hof vernietigde de uitspraak van de inspecteur en verminderde de aanslag tot nihil.

Bij het ter perse gaan van deze brochure zijn er heel recent twee uitspraken gedaan:

1) het Hof in Den Bosch. Vijfde Enkelvoudige Belastingkamer, dd. 9 februari 1994, nr. 2724/1992B; conclusie: Startstipendium is onbelast;

2) het Hof in Amsterdam, de Eerste Meervoudige Belastingkamer, dd. 17 februari 1994, nr. 93/103170; conclusie: het Startstipendium hoort tot de winst uit onderneming.

In beide gevallen betreft het een proces-verbaal van een mondelinge uitspraak.

In beide gevallen is ook nog niet bekend of er in Beroep wordt gegaan of niet. Gezien deze uitspraken lijkt het ons dat u ervoor kunt kiezen:

1) het Startstipendium bij vraag A5 in uw verlies- en winstrekening op te nemen, waarbij u alle aftrekposten die een ondernemer heeft kunt opvoeren. U heeft dan ook recht op Zelfstandigenaftrek + de aftrek voor startende ondernemers (totaal: fl. 8816,-). Als u een E-formulier heeft ontvangen is dat niet mogelijk omdat vraag A5 daar niet op voor komt. U moet dan de belastingdienst verzoeken om een A-formulier.

2) U kunt er ook voor kiezen het Startstipendium en de daarmee gefinancierde beroepskosten op een aparte bijlage te vermelden en het dus niet op uw aangifte bij deze vraag of bij vraag A5 op te geven. In dit geval beschouwt u het Startstipendium dus als onbelast inkomen.

In ieder geval: Nooit invullen bij vraag A1c/E1c. In de nu bekende uitspraken wordt het Startstipendium in ieder geval niet beschouwd als inkomsten uit werkzaamheden die niet in dienstbetrekking zijn verricht, noch als een periodieke uitkering.

Mocht u een Startstipendium hebben ontvangen, en inmiddels door de bomen het bos niet meer kunnen onderscheiden, neem dan contact op met de schrijvers van deze brochure of uw beroepsvereniging.

Opmerking: volgens schrijver dezes zou een Werkbeurs ook onderdeel moeten uitmaken van de winst uit onderneming, en dus niet, zoals nu vaak gebeurt, belast moeten worden als inkomsten die niet in dienstbetrekking zijn verricht.

A1d/E1d

Tel de inkomsten van 1a, 1b en 1c bij elkaar op.

A1e/E1e

Belangrijk is hierbij dat men bij de omschrijving van het beroep duidelijk laat uitkomen dat u kunstenaar bent.

Dus niet vormingswerker maar acteur, niet steenhouwer maar beeldend kunstenaar, niet slagwerker maar musicus, niet vertaler, maar literair vertaler. Gebruik alleen de algemene term, met een eventuele toevoeging, zoals musicus: klarinettist; acteur: musical; beeldend kunstenaar: schilder.

Vraag A2/E2 Reiskosten woning - werk

A2a/E2a

Het gaat om uw feitelijke verblijfplaats, dus als u niet 'thuis' woont, de plaats vermelden waar u wél woont.

A2b/E2b

Het gaat om de plaats waar u uw werkzaamheden verricht.

A2c/E2c

Heeft u uitsluitend inkomsten uit vroegere arbeid (bijv. RWW) dan moet deze vraag worden overgeslagen (u mag niets aftrekken). Als men uitsluitend winst uit onderneming heeft, slaat u deze vraag over omdat de reiskosten dan in de verlies- en winstrekening zijn verwerkt. Dat is ook het geval als men naast RWW-inkomsten uit niet in dienstbetrekking verrichtte werkzaamheden heeft gehad. De werkelijke kosten brengt u dan tot uitdrukking bij vraag A3/E3.

Ook bij gebruik van auto van de zaak voor woon-werkverkeer kunt u hier niets aftrekken.

Tot en met een enkele reisafstand woning-werk van 10 kilometer kan bij deze vraag ook niets worden afgetrokken. Boven een afstand van 10 kilometer kunt u een vast bedrag aftrekken. Tot en met 30 kilometer doet het er niet toe of u per auto of met/via openbaar vervoer reist. Boven de 30 kilometer per dag is dat wel van belang. Zie onderstaande tabellen.

Tabel 1: deze is van toepassing bij een enkele reisafstand van 30 kilometer of minder, ongeacht het vervoermiddel. Pas op: deze tabel is ook van toepassing als u niet beschikt over een openbaar vervoerverklaring, ook al is de afstand meer dan 30 kilometer. Stel dat u in dat geval vier dagen per week een enkele reisafstand aflegt van 60 kilometer. De maximale aftrek is dan toch maar het bedrag van de tabel tussen de 20 en 30 kilometer, d.w.z. f 1.750,--.

Tabel 1: **zonder** openbaar-vervoerverklaring (alle bedragen in guldens)

Enkele reisafstand woning-werk meer dan		Er is per week doorgaans gereisd:			
t/m		4 of meer dagen	3 dagen	2 dagen	1 dag
0 km	10 km	0	0	0	0
10 km	15 km	790	593	395	198
15 km	20 km	1080	810	540	270
20 km	30 km	1750	1313	875	438

Tabel 2: deze is van toepassing als u beschikt over een openbaar vervoerverklaring. U moet daar een kopie van meesturen. Zonder een kopie van deze openbaar vervoerverklaring zal tabel 1 worden toegepast. De openbaar vervoerverklaring wordt op verzoek verstrekt door de NS en de streekvervoerbedrijven als een een jaarabonnement afneemt. Reist u dus diezelfde 60 kilometer vier dagen per week met een openbaar vervoerverklaring, dan zal de aftrek dus f 3.310,-- bedragen in plaats van f 1.750,--.

Tabel 2: **met** openbaar vervoer-verklaring (alle bedragen in guldens)
(stuur een kopie van de openbaar-vervoerverklaring mee!)

Enkele reisafstand woning-werk meer dan		Er is per week doorgaans gereisd:			
t/m		4 of meer dagen	3 dagen	2 dagen	1 dag
0 km	10 km	0	0	0	0
10 km	15 km	790	593	395	198
15 km	20 km	1080	810	540	270
20 km	30 km	1750	1313	875	438
30 km	40 km	2190	1643	1095	548
40 km	50 km	2950	2213	1475	738
50 km	60 km	3310	2483	1655	828
60 km	70 km	3780	2835	1890	945
70 km	80 km	4020	3015	2010	1005
80 km	-	4020			

Het maximale aftrekbare bedrag met een openbaar vervoerverklaring voor vier dagen of meer per week bedraagt f 4.020,- (maximaal 80 kilometer).

Reist u meer dan 80 kilometer op minder dan 4 dagen per week, dan mag u daarvoor 50 cent per kilometer berekenen, echter nooit meer dan f 4.020,-.

Er zijn allerlei afwijkende situaties denkbaar, bij voorbeeld de Car Poolregeling. De chauffeur mag een belastingvrije vergoeding krijgen van 52 cent per kilometer. Meerrijder en chauffeur hebben in dat geval geen recht meer op de reiskostenaftrek en er dient een meerrijcontact te worden afgesloten tussen de werkgever, chauffeur en meerrijder(s). De belastingdienst heeft een aparte brochure over dit onderwerp uitgegeven. Komt u er helemaal niet uit, neem dan contact op met de belastingdienst (telefoon), uw beroepsvereniging of belastingconsulent.

A2d/E2d

Hier moet eventueel ontvangen reiskostenvergoeding worden opgegeven voor zover lager dan het bedrag uit de tabel. Is de ontvangen reiskostenvergoeding hoger dan het tabelbedrag, dan is daarvan een bepaald deel onbelast. Bij werknemers zal het belaste deel verwerkt zijn in de jaaropgave. Voor de anderen geldt dat het hogere bedrag opgegeven moet worden bij vraag A1c/E1c of vraag A5. Er bestaan hiervoor speciale tabellen, raadpleeg voor het onbelaste deel uw beroepsvereniging of consulent.

A2e/E2e

Hier komt het verschil te staan tussen de aftrek volgens de tabel, minus de ontvangen reiskostenvergoeding. Vul nul (0) in als de ontvangen reiskostenvergoeding hoger is.

Vraag A3/E3 Beroepskosten, verwervingskosten

Heeft u kostgangers, lees dan eerst het stukje boven A8/E7, verhuur kamers cq. eigen woning.

A3/E3

U kunt hier een bedrag aftrekken tussen f 224,- en f 1.578,-. Als de werkelijke kosten hoger zijn, de werkelijke kosten invullen. Is dat niet het geval dan:

- a. bij inkomsten uit vroegere arbeid (pensioen, AOW, IOAW, AWW, RWW etc): een bedrag van f 554,-;
- b. bij inkomsten uit tegenwoordige arbeid tussen f 4.480,- en f 31.560,-: 5% van deze inkomsten;
- c. bij inkomsten uit tegenwoordige arbeid van f 31.560,- of meer: een bedrag van f 1.578,-;
- d. bij inkomsten uit tegenwoordige arbeid van f 4.480,- of minder: een bedrag van f 224,-.

In de situaties a, c of d is er sprake van een vast bedrag. Bij b een percentage van het inkomen, bij voorbeeld bij een inkomen van f 20.000,- vult u een bedrag in van f 1.000,- (5% van f 20.000,-).

Onder inkomsten uit **tegenwoordige arbeid** wordt o.a. verstaan: loon, salaris, gratificaties, provisies en inkomsten uit activiteiten die niet in dienstbetrekking zijn verricht, zoals verkopen, honoraria etc. Ook het privé-gebruik van de auto van de werkgever.

Als het inkomen bestaat uit een combinatie van inkomsten uit vroegere arbeid en inkomsten uit tegenwoordige arbeid en het aftrekbare bedrag voor de inkomsten uit tegenwoordige arbeid lager uitkomt dan f 554,-, kan men toch f 554,- aftrekken. De bedragen mogen echter niet worden opgeteld.

Voorbeeld:

Inkomsten uit tegenwoordige arbeid f 8.000,-. Daarnaast heeft u een RWW-uitkering.

Uw inkomen uit tegenwoordige arbeid zit tussen f 4.480,- en f 31.560,-. De aftrek zou dan zijn 5% van f 8.000,- = f 400,-. Dat is onder het bedrag van f 554,- waar u recht op heeft in verband met de inkomsten uit de RWW. U kunt dan f 554,- invullen.

Niet f 400,-, maar ook niet f 400,- + f 554,-.

De **werkelijke** beroeps- en verwervingskosten voor zover die hoger zijn dan genoemd onder bovengenoemde bedragen. De uitgaven moeten redelijk zijn. Dat wil zeggen: mogen niet meer bedragen dan wat in het beroep- of functie gebruikelijk is en ze moeten hoger zijn dan gebruikelijk is voor iemand die niet dezelve inkomsten geniet, maar wel in vergelijkbare omstandigheden verkeert. Vaak is in dat laatste geval alleen het meerdere aftrekbaar.

Evenals vorig jaar is een aantal posten niet, of maar gedeeltelijk aftrekbaar en worden de ontvangen vergoedingen daarvoor belast. Echter een aantal van die vergoedingen zijn wel weer onbelast. Voor artiesten en thuiswerkers gelden bijzondere regelingen, bepaalde kosten waarvoor zij belaste vergoedingen hebben ontvangen zijn weer geheel aftrekbaar. Het gaat hier om conferenciers, zangers, leden van bands en orkesten, acteurs/actrices, mime-spelers etc. Ook artiesten die een overeenkomst hebben van korte duur (maximaal 3 maanden) vallen onder deze regeling.

Voor alle duidelijkheid: Als men inkomsten en uitgaven als vrije beroepsbeoefenaar onderbrengt bij vraag A5: Winst uit Onderneming, is een aantal kosten nog wel of gedeeltelijk aftrekbaar. Hieronder volgt een groot aantal voorbeelden van verwervingskosten die met name voor kunstenaars van toepassing zijn. Het is van belang om van deze kosten een specificatie mee te zenden.

- **De directe materiaalkosten.**
- **Kosten voor exposities.**
- **Atelier- of Studiokosten.** Alle kosten daarvoor zijn aftrekbaar, zoals huur, verwarming, verlichting, onderhoud- en schoonmaakkosten. Verzekering tegen brand en diefstal (ook van in atelier/studio aanwezig werk), onroerend goed- en milieubelasting. In de praktijk is gebleken dat nog veel inspecteurs de 15%-regeling toepassen. Dat is beslist onjuist. Een atelier of studio is geen kantoor of werkkamer. Tijdens de parlementaire behandeling is de kantoorruimte omschreven als werk- of studeerkamer, als ruimte waarin men zijn administratieve bezigheden of schrijvende arbeid verricht. De omschrijving gaat niet op voor een atelier, studio, werkplaats of opslagplaats. De hiermee verband houdende kosten blijven dus volledig aftrekbaar. Bij een atelier/studio aan huis dient u te bepalen welk gedeelte van de woning als werkruimte kan worden beschouwd. Als dit 1/3 deel van de woning is, kan 1/3 deel van bovengenoemde kosten worden opgevoerd. Bij eigen woning kunt u in dit geval 1/3 van 2 11/29 maal de forfaitaire huurwaarde aftrekken.
- **Kantoor of werkkamer aan huis.** Niet te verwarren met atelier of studio. Deze kosten zijn alleen aftrekbaar als meer dan de helft van het totale arbeidsinkomen in of vanuit de kantoorruimte aan huis, wordt verdiend, en dan alleen nog maar tot 15% van de huur en energiekosten. Bij eigen woning 15% van 2 11/29 maal de forfaitaire huurwaarde (indien de huurwaarde van de woning hoger is dan f 60.000.--).
- **Telefoonkosten.** Bij telefoon aan huis zijn uitsluitend de zakelijk gevoerde gesprekken aftrekbaar. De abonnementskosten zijn niet meer aftrekbaar. De abonnementskosten voor een telefoonaansluiting in een extern gelegen atelier of studio zijn wel aftrekbaar.
- **Kleding.** Uitsluitend beroeps/werkkleding is aftrekbaar. Normale kleding niet, ook niet de extra uitgaven voor representatieve kleding. Een verkregen vergoeding hiervoor wordt belast (voor artiesten bij belaste vergoeding wel aftrekbaar).
- **Vakliteratuur.** De kosten van vakliteratuur zijn aftrekbaar. Er gelden wel beperkingen (omvang- en vergelijkingscriterium). Voorbeeld: u koopt voor f 1.000,- aan vakliteratuur. Uw collega's kopen gemiddeld voor f 800,- per jaar, uw buurman echter voor f 100,- per jaar. De aftrekpost wordt als volgt berekend. De gebruikelijke f 800,- min f 100,-, die normaal zijn, is f 700,-. Niet aftrekbaar zijn kosten van dagbladen, boeken enz. die ook door anderen worden aangeschaft en geen specifieke vakliteratuur zijn. De werkgever/opdrachtgever kan daar wel een onbelaste

vergoeding voor geven (voor artiesten bij belaste vergoeding volledig aftrekbaar).

- **Bemiddelingskosten.** Provisies betaald aan galeries, theateragenten, impresario's e.d. zijn aftrekbaar, voorzover zij in de opgegeven brutobedragen zijn opgenomen. Indien men het tarief voor galeries, impressariaten e.d. al heeft afgetrokken van de inkomsten, kan dat natuurlijk niet opnieuw gebeuren.
- Lidmaatschap van **vakbond, vakvereniging.** Aftrekbaar zijn de contributie en kosten verbonden aan het bezoeken van vergaderingen (wél reis- en verblijfskosten, géén consumpties of eten).
- Bezoek aan **theater, concert, musea, bioscoop, expositie** is, afhankelijk van het eigen beroep, fiscaal aftrekbaar voor zover het **noodzakelijk** is om vakkennis op peil te houden of op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen. Bij voorbeeld theaterbezoek voor een acteur/actrice; museumbezoek voor beeldend kunstenaar.
- **Studiekosten** voor het op peil houden van de vakkennis is aftrekbaar als beroepskosten. Als er sprake is van kosten voor opleiding of beroep, kan dit hier niet worden opgevoerd maar bij vraag A18/E15, Buitengewone lasten. De kosten voor de studeerkamer zijn niet meer aftrekbaar, wel voor lesgeld, materialen e.d.
- **Documentatie.** Kosten voor het aanleggen van documentatie, bij voorbeeld dia's voor het verkrijgen van subsidies, opdrachten, het maken van presentatiemappen t.b.v. galeries e.d. zijn aftrekbaar.
- **Reiskosten.** Het gaat hier om zakelijk gemaakte kosten (geen woon/werkverkeer) van het reizen met het openbaar vervoer (kaartjes bewaren!), of de met de privé-auto afgelegde, zakelijke, kilometers. Per kilometer mag 52 cent worden afgetrokken. Andere kosten in verband met de auto, zoals benzine en parkeergelden zijn dan niet meer aftrekbaar. Bij vergoeding van deze reiskosten van meer dan 52 cent is dat meerdere belast. Gebruikt u een auto van de zaak, dan zijn uitsluitend de gemaakte brandstofkosten aftrekbaar (zie A1b/E1b en A2d/E2d).
- **Transportkosten** voor het transport van werk/instrumenten in privé-auto weer 52 cent/km. Bij huur van bestelauto, transportbus, alle daarvoor gemaakte kosten.
- **Congressen, seminars, symposia** etc, waaronder reis- en verblijfskosten. De eerste f 1.000,- geheel aftrekbaar, de volgende f 3000,- voor 75% aftrekbaar. Daarboven is niets meer aftrekbaar. De maximale aftrek is dus f 3.250,-. Eventuele vergoedingen zijn onbelast. Voor autokosten in verband met congressen e.d., kunt u in plaats van de 52 cent de werkelijke kilometerprijs hanteren.
- **Studiereizen.** Niet aftrekbaar; een uitzondering wordt gevormd voor een studiereis die wordt vergoed door WVC/Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst. Volgens het ministerie van Financiën vormt dit een onbelaste vergoeding. In ieder geval zullen de kosten, die daarvoor gemaakt zijn minimaal geaccepteerd moeten worden tot het bedrag van de vergoeding. Ook hier geldt voor artiesten bij belaste vergoeding volledige aftrek.
- **Administratiekosten.** Aftrekbaar zijn de administratiekosten die u voor uw beroepsuitoefening heeft moeten maken.
- **Persoonlijke verzorging.** Niet aftrekbaar. Een vergoeding is belast. **Uitzondering:** presentatoren, fotomodellen. Bij hen is een eventuele vergoeding onbelast. Voor artiesten die een overeenkomst hebben van korte duur (maximaal 3 maanden) geldt dat hun vergoeding belast is, maar de kosten voor persoonlijke verzorging aftrekbaar zijn. Dat geldt ook voor de gebitsverzorging van musici die een blaasinstrument bespelen.

- **Proceskosten en kosten van juridische bijstand** zijn aftrekbaar voor zover ze met het beroep te maken hebben, ook de daarbij gemaakte telefoon-, reis- en portokosten. De kosten van fiscaal advies en belastingconsulent zijn niet aftrekbaar.
- **Sollicitatiekosten** zijn aftrekbaar. Voor kunstenaars ook de kosten die gemaakt zijn voor het aanvragen van een subsidie of (bijv.) beroepskostenvergoeding.
- **Vergaderkosten.** Aftrekbaar zijn de kosten van vergaderingen, commissiebijeenkomsten die nodig zijn in het kader van de werkzaamheden/beroepsuitoefening.
- **Verhuiskosten.** Verhuiskosten van de woning zijn alleen aftrekbaar als de verhuizing noodzakelijk is voor het verrichten van de werkzaamheden. Aangezien hier sprake is van een moeilijke interpretatie, is het belangrijk om in voorkomende gevallen contact op te nemen met uw consulent of vakvereniging. Verhuizing van atelier/studio is aftrekbaar, w.o. transportkosten, schoonmaken, aanpassingskosten, aansluitingen e.d.
- **Kinderopvang.** In bepaalde gevallen is er voor een deel aftrek mogelijk voor werknemers. Dit zou naar ons idee ook moeten gelden voor ondernemers (vrije beroepsbeoefenaars), waarvan beide partners ondernemer zijn. Voor 1992 bestaat een tabel met drempels betreffende deze aftrek. Raadpleeg uw beroepsorganisatie of consulent als u daarvoor in aanmerking denkt te komen.
- **Afschrijvingen.** Duurzame produktiemiddelen en apparatuur zijn niet totaal aftrekbaar in het jaar van aanschaf. Er moet over een aantal jaren afgeschreven worden, afhankelijk van de levensduur en/of het verouderingspercentage. Er kan worden afgeschreven op:
 - a. gereedschap, instrumenten, geluidsapparatuur, etspersen, keramiekovens, muziekinstrumenten, camera's etcetera (afhankelijk van uw vakgerichtheid en bij 90% beroepsgebruik). Aftrekbaar zijn ook de kosten voor reparatie, schoonmaken en verzekeren van deze artikelen. Bij bepaalde muziekinstrumenten is afschrijving niet mogelijk omdat ze niet of nauwelijks onderhevig zijn aan slijtage;
 - b. afschrijving op computers, tekstverwerkers, fax- en video-apparatuur, inclusief floppy's e.d. Hierbij geldt een drempel van f 800,- per jaar. Deze apparatuur wordt in 3 jaar afgeschreven en alleen het bedrag dat uitkomt boven f 800,- is aftrekbaar. U moet rekening houden met een restwaarde van uw computer van 10%.

Voorbeeld:	
Computer aanschaf	4.000,--
restwaarde 10%	<u>400,--*</u>
af te schrijven in 3 jaar	3.600,--
afschrijving 1993	1.200,--
af drempel	<u>800,--</u>
aftrekbaar	400,--

- * Er is een gerechtelijke uitspraak geweest waarbij deze 10% kwam te vervallen. Ons insziens is dat niet meer dan redelijk gezien de snelle economische veroudering van dergelijke apparatuur. Overigens kunt u tweedehands apparatuur sneller afschrijven. Gebruikt u uw computer voor studiedoeleinden: zie ook vraag A18/E15 bij studiekosten.
- c. Afschrijving is tevens mogelijk op inrichting, verbouwing, verbetering van atelier of studio.

Niet aftrekbaar voor zover al niet genoemd zijn:

Relatiegeschenken	<u>onbelast</u> bij vergoeding
Voedsel, drank en genotmiddelen	idem*
Representatiekosten	idem*
Personeelsver/jubilea	<u>belast</u> bij vergoeding
Aktetassen/koffers	idem

* Voor artiesten bij belaste vergoeding wel aftrekbaar.

Als men bepaalde uitgaven als beroepskosten aftrekt, moet men deze verminderen met de eventueel ontvangen onbelaste vergoedingen. Onbelaste vergoedingen hoeft u **niet** als inkomsten aan te geven.

Vraag A4/E4 Periodieke uitkeringen die niet onder de loonbelasting vallen

A4a/E4a

Indien u een studiebeurs ontvangt van de overheid die een periodiek karakter heeft, krijgt u van de Informatiseringsbank een jaaropgave waarop staat aangegeven welk bedrag u hier moet invullen. Hier moet u niet de eventuele toelage van de partner of kind(eren) vermelden! U geeft hier alleen uw eigen studietoelagen aan.

Studieleningen en eenmalige studietoelagen hoeven hier niet te worden vermeld, evenmin een tegemoetkoming in de studiekosten voor ouders van leerlingen in het voortgezet onderwijs en studerende onder de 18 jaar.

Een WSF-18+ toelage bestaat uit een belast deel van 5% van de basisbeurs, plus 100% van de aanvullende beurs. Deze moeten hier worden opgegeven. Het belastingvrije deel van 95% van de basisbeurs hoeft niet te worden ingevuld. Voor de OV-jaarkaart dient een bijtelling plaats te vinden van f 10,- per maand. Indien men een andere periodieke studietoelage dan WFS-18+ ontvangt, dient men bij a het gehele bedrag in te vullen dat in 1993 is ontvangen.

A4b/E4b

De periodieke bijdragen van de overheid voor de eigen woning (premie A of B) valt onder het persoonlijk inkomen. Voorheen kwam deze vraag aan de orde bij A8/E7, Eigen woning, en werd belast bij de echtgenoot met het hoogste persoonlijke inkomen. Maar nu dus bij de echtgenoot die deze bijdrage ontvangt. **Opmerking:** Het gerechtshof in Leeuwarden heeft uitspraak gedaan over een geval waarbij beide echtgenoten mede-eigenaar waren, de subsidie, ook al is die op naam van een van de partners toegekend, toch aan ieder voor de helft kan worden toegerekend; dit wil dus zeggen dat beide partners zijn of haar deel bij deze vraag kan opgeven. De fiscus is tegen deze uitspraak in beroep (cassatie) gegaan bij de Hoge Raad. Een uitspraak is op dit moment nog niet bekend. Kiest u dus voor de meest voordelige oplossing.

Een eenmalige premiebijdrage is onbelast.

A4c/E4c

Ook ontvangen alimentatie valt onder het persoonlijke inkomen waar u dus zelf voor wordt belast. Denk er om dat alimentatiegelden die ontvangen zijn voor kinderen, niet opgegeven hoeven te worden, deze zijn belastingvrij. Als u aanvulling op de door u ontvangen alimentatie van de Sociale Dienst ontvangt, is deze al verwerkt in de jaaropgave van de Sociale Dienst. Dus hier niet opgeven. Mocht uw ex de huur voor u betalen, dan is die huur voor u ontvangen alimentatie. Betreft het een koopwoning, dan wordt het huurwaardeforfait beschouwd als ontvangen alimentatie. Een ontvangen afkoopsom voor alimentatie moet u hier niet opgeven, maar bij vraag A16/E13 (zie dan ook A28b/E18).

A4d/E4d

Dit betreft periodieke uitkeringen ,als u die ontvangt, bij ziekte of invaliditeit, e.d. los van de sociale verzekeringsuitkeringen. Zo ja, hier dus invullen. Let op: hier niet invullen een eventuele afkoopsom (zie A16/E13). De betaalde premies voor deze verzekeringen zijn aftrekbaar bij vraag A21a (niet op

het E-formulier).

A4e/E4e

Hier dient u op te geven: lijfrente en periodieke uitkeringen, voor zo ver niet al opgegeven bij bovenstaande vragen 4a t/m d, of bij vraag 1a.

Onder andere dus de lijfrente of het deel van de lijfrente waar in het verleden geen aftrek tegenover heeft gestaan. De betaalde premies voor deze lijfrente kunnen hiervan worden afgetrokken.

Voor al de overige verstrekkingen (bedrijfs-beëindigingsvergoeding e.d.) dient u uw beroepsvereniging of consulent te raadplegen (dit komt bij kunstenaars zelden voor).

A4f/E4f

Optellen dus.

A4g/E4g

Hier kunt u de kosten aftrekken die zijn gemaakt om de periodieke uitkering te kunnen ontvangen (telefoon, porto, reiskosten etc).

A4h/E4h

Spreekt voor zich.

Vraag A5 Winst uit onderneming

In een inleidende paragraaf hebben we al betoogd dat het ingewikkeld is voor kunstenaars om als ondernemer te worden erkend.

Toch is het verstandig dat scheppende kunstenaars bij deze vraag hun inkomsten (omzet) opgeven.

Wij gaan daarbij uit van het zogenaamde kasstelsel, dat mag worden toegepast bij bedrijven en beroepen van geringe omvang. Dat wil zeggen dat we de winst berekenen op basis van de inkomsten en uitgaven tussen 1 januari 1993 en 31 december 1993. Een rekening ontvangen op 28 december 1993 en betaald op 4 januari 1994 telt dus niet als uitgave in 1993. Een opdracht gekregen in november 1993 waarvoor u een voorschot gekregen heeft, terwijl het resterende bedrag in februari 1994 is betaald, valt in twee belastingjaren. Het voorschot is inkomen in 1993, het restant inkomen in 1994.

Sommigen zullen het zogenaamde omzet- of factuurstelsel hanteren. Er moet dan een balans worden gemaakt met bezittingen, vorderingen en schulden. De debiteuren en crediteuren moeten in de balans worden verwerkt. Dat vereist nogal wat boekhoudkundige kennis en werk. Het hierboven beschreven kasstelsel is voor de kunstenaars waar deze gids voor bedoeld is het meest aan te raden.

Voor mogelijke uitgaven als beroepskosten geldt voor een groot deel hetzelfde type kosten als bij vraag A3/E3.

Voor zover deze omschrijving ook van toepassing is op de ondernemer verwijzen wij naar desbetreffende tekst. Het gaat hier om de volgende kosten:

directe materiaalkosten, kosten voor exposities, atelier- of studiokosten, kosten voor kantoor of werkkamer aan huis, telefoonkosten, werkkleding, vakliteratuur, bemiddelingskosten, lidmaatschap vakbond, beroepsorganisatie, bezoek theater, musea, studiekosten, administratiekosten, proceskosten, sollicitatiekosten, vergaderingen, verhuiskosten van atelier/studio, dokumentatie, transport, afschrijvingen (en naar onze mening: kinderaftrek).

Anders dan bij vraag A3/B3 zijn:

- autokosten. Alle kosten van de zakelijke auto die op de balans staat (met de correctie voor privé-gebruik - zie voor de cataloguswaarde vraag 1b). Voor gebruik van prive-auto voor

- zakelijke ritten geldt ook hier 52 cent per kilometer;
- **accountantskosten** en belastingadviseur zijn aftrekbaar, voor zo ver zij betrekking hebben op de in het inkomen begrepen verlies of winst;
 - **relatiegeschenken** tot f 50,-- (incl. BTW) zijn aftrekbaar voor 75%. Indien de prijs boven de f 50,-- ligt zijn ze niet aftrekbaar.

Voor 75% aftrekbaar zijn:

- voedsel, drank- en genotmiddelen (zakenlunches, diners);
- kantineverzorging (koffie en thee in het atelier voor klanten);
- representatiekosten;
- excursies en studiereizen;
- congressen, seminars, symposia e.d. (incl. reis- en verblijfkosten).

Verder zijn niet aftrekbaar:

- relatiegeschenken boven een totaalstuksprijs van f 50,--;
- aktetassen/diplomatenkoffers;
- voor de ondernemer zijn de kosten van persoonlijke verzorging en kleding niet aftrekbaar. Wel aftrekbaar is kosten werkkleding. **Uitzondering** wordt gemaakt voor artiesten met een zelfstandigheidsverklaring, presentatoren, fotomodellen. Persoonlijke verzorging is voor hen aftrekbaar en kleding, die geen werkkleding is, is voor 75% aftrekbaar.

Huurwaardebijtelling

Als u in een pand woont dat tot uw ondernemingsvermogen behoort, moet de forfaitaire huurwaarde van deze woning bij de winst worden opgeteld. Bij voorbeeld: atelierwoning, waarvan 2/3 woon- en 1/3 atelierdeel is. Waarde van het pand bij vrije oplevering f 120.000,--. Waarde in bewoonde staat 60% van het woongedeelte, in dit geval 2/3 van f 120.000,-- is f 80.000,--; daarvan dus 60% is f 48.000,--. U moet dan de winst wegens huur verhogen met een bedrag van f 1.950,-- (zie onderstaande tabel). Alle onderhoudskosten, ook die van het woongedeelte, zijn als bedrijfskosten aftrekbaar.

Verkoopwaarde in
bewoonde staat
meer dan

	t/m	Huurwaarde
0	15.000	330
15.000	30.000	930
30.000	60.000	1.950
60.000	90.000	4.140
90.000	120.000	6.210
120.000	170.000	8.280
170.000	220.000	11.730
220.000	270.000	15.180
270.000	320.000	18.630

U maakt nu een eenvoudige winst- en verliesrekening, die er voor een beeldend kunstenaar zo zou kunnen uitzien:

<u>Inkomsten</u> (excl. BTW)		<u>Uitgaven</u> (excl. BTW)	
Opdrachten	f 24.000,--	Materialen	f 7.000,--
Galerie verkoop	9.000,--	Atelierhuur	3.600,--
Beroepsk.vergoeding	4.000,--	Energiekosten	3.600,--
		Verzekeringen	200,--
		Telefoonkosten*	840,--
		Reiskosten	200,--
		Lidmaatschappen	360,--
		Museumbezoek	100,--
		Studiereis Biennale (75% van 500,--)	375,--
		Vakliteratuur	400,--
		Relatiegeschenken (5 x 40,-- = 200,--, 75% daarvan)	150,--
		Kosten expositie	600,--
		Provisie galerie	1.500,--
		Winst	18.075,--
	<u>37.000,--</u>		<u>37.000,--</u>

* Het betreft hier zakelijke gesprekken.

De winst berekent u door de inkomsten op te tellen en daarvan de uitgaven af te trekken.

Vermogensaftrek

Bij dit voorbeeld is geen rekening gehouden met de vermogensaftrek van 1% over het ondernemersvermogen per 1 januari 1993, of als de onderneming al in 1992 werd uitgeoefend, het vermogen voor de F.O.R. (fiscale oude dagsreserve, zie A26) eind 1992. Het vermogen moet o.a. worden verminderd met de voorraden die worden gewaardeerd volgens het 'ijzeren voorraad'- of LIFO-stelsel en met eventuele fiscale reserves. Het is duidelijk dat daarvoor een uitgebreide en correcte administratie is vereist. Behalve de verlies- en winst-rekening en de balans, moet er ook een voorraadadministratie zijn.

Kunstenaars die hun administratie door hun boekhouder laten verzorgen, kunnen gebruik maken van de vermogensaftrek (laat dit door uw boekhouder berekenen). De meeste kunstenaars maken geen gebruik van de vermogensaftrek of het is niet van toepassing.

Kunstenaars die een A-formulier ontvangen, treffen hier naar alle waarschijnlijkheid een bijlage bij aan (standaard jaarstukken), die te maken heeft met de verlies- en winstberekening. Invullen van deze bijlage is (nog) niet verplicht.

Investeringsaftrek

Zie vraag A27.

Vraag A6/E5 Totaal

Dit is een samenvattende vraag. U neemt hiervoor de bedragen van 1 t/m 5 van het A-formulier of de vragen 1 t/m 4 van het E-formulier. Het totaal gaat naar de verzamelstaat op blz. 2.

Vraag A7/E6 Persoonlijke omstandigheden

Dit is een uitgebreide vraag naar de persoonlijke omstandigheden. De vraag is belangrijk voor gehuwden of voor mensen die in 1993 gehuwd zijn geweest. Niet-gehuwden kunnen bij A7a/E6a nee aankruisen en verder gaan naar de volgende vraag.

De bedoeling is dat uit deze vraag duidelijk wordt, wie van de gehuwden het hoogste persoonlijke arbeidsinkomen heeft. Degene met het hoogste persoonlijke inkomen moet de vragen A8/E7 t/m A19/E15 invullen, om de hoogte van de aftrekposten voor bij voorbeeld eigen woning, rente van schulden, buitengewone lasten etc. vast te stellen. De vraag is niet bedoeld voor ongehuwd samenwonenden. We nemen verder aan dat u zelf weet of en wanneer u gehuwd of gescheiden bent. Lees de vragen goed door en kruis aan wat van toepassing is. De modellen waarover gesproken wordt treft men aan in de toelichting die bij het aangifteformulier behoort.

Bij A-biljet: vragen A1 t/m A5 betreffen uw persoonlijke arbeidsinkomen, dus niet dat van uw echtgeno(o)t(e). Vragen A8 t/m A19 betreffen inkomsten en aftrekposten die moeten worden aangegeven bij de echtgenoot met het hoogst persoonlijke arbeidsinkomen (van uw beiden optellen dus). De vragen A20 t/m A27 betreffen weer aftrekposten van u persoonlijk.

Bij E-biljet: vragen E1 t/m E4 betreffen uw persoonlijke arbeidsinkomen, dus niet van uw echtgenoot. De vragen E7 t/m E15 betreffen de inkomsten en aftrekposten die moeten worden opgegeven bij de echtgenoot met het **hoogst persoonlijke arbeidsinkomen** (van u beiden optellen dus). Vraag E16 betreft weer uw persoonlijke aftrekpost.

Als u niet het gehele jaar gehuwd was, maar slechts een gedeelte, dan wordt de zaak ingewikkelder. Wat u op de bijlage dient te berekenen is het persoonlijke arbeidsinkomen over de huwelijkse periode in 1993. De vragen A8 t/m A19 en E7 t/m E15 worden dan alleen voor u beiden opgeteld over de huwelijkse periode, over de niet-huwelijkse periode geeft u ze weer ieder apart op (zie ook A18/E15).

Voorbeeld 1

Annet is getrouwd met Cas. Annet is actrice met een vast engagement en heeft een totaal inkomen van f 40.000,-- opgegeven, dat is haar persoonlijke arbeidsinkomen. Cas is zelfstandig computerprogrammeur en heeft dit jaar een winst uit onderneming van f 30.000,--. Ondanks het feit dat Cas altijd de hypotheekrente voor hun huis betaalt, moet voor 1993 de hypotheekrente van het inkomen van Annet worden afgetrokken.

Voorbeeld 2

Joop is getrouwd met Anja op 01-10-93. Anja heeft in 1993 een totaal inkomen van f 40.000,-- uit loondienst. Van januari t/m september bedroeg dat inkomen f 30.000,--. Over haar huwelijkse periode van 1 oktober t/m 31 december bedroeg dat f 10.000,--. Joop heeft een inkomen van f 60.000,-- op jaarbasis, over de huwelijkse periode bedroeg het inkomen van Joop f 15.000,--. Joop heeft over de huwelijkse periode dus het hoogste persoonlijke arbeidsinkomen. Anja heeft over het hele jaar de hypotheekrente betaald, zeg f 12.000,-- (f 1.000,-- per maand). Alleen over de niet-huwelijkse periode kan Anja de rente van haar inkomen aftrekken. Dat wil dus zeggen f 9000,--. Over de huwelijkse periode moet de rente worden afgetrokken bij Joop, in dit geval dus f 3.000,--.

Voorbeeld 3

Karin schrijft en is rijk van huis uit, zij ontvangt rente en dividend op aandelen van in totaal f 30.000,--. Daarnaast heeft zij uit royalties f 10.000,-- ontvangen. Haar persoonlijke arbeidsinkomen is daarmee f 10.000,--. Haar man Willem maakt keramiek en heeft een winst gemaakt van f 12.000,--. Zijn persoonlijke arbeidsinkomen is daarmee hoger dan dat van Karin en haar inkomsten 'van huis uit' worden bij hem belast.

Voorbeeld 4

Eelco is violist en heeft in loondienst en freelance gewerkt en is tot een totaalbedrag gekomen van f 50.000,--. Zijn echtgenote Petra is directrice van een tricotagefabriek en heeft f 60.000,-- verdiend. Eelco heeft hoge buitengewone lasten gehad, zoals tandarts f 12.000,-- en ziekteverzekering f 2.500,-- voor hem en Petra. Petra is bevallen van een dochter en de kosten voor de kraamverpleegster heeft Eelco onmiddellijk betaald. Toch komt Petra in aanmerking voor buitengewone lasten voor ziektekosten en bevalling.

Voorbeeld 5

Acteur Dirk is voor de tweede keer getrouwd. Zijn vroegere echtgenote Fransje betaalt hij een

alimentatie van f 12.000,- per jaar. Dirk heeft een persoonlijk arbeidsinkomen van f 35.000,-. Zijn tweede vrouw, Heleen, heeft een persoonlijk arbeidsinkomen van f 36.000,-. De alimentatie voor Fransje wordt nu in mindering gebracht op het inkomen van Heleen.

Verhuur van kamer(s), deel van de eigen woning

Vanaf 1 januari 1993 geldt een vrijstelling voor de verhuur van kamers van zowel de eigen woning als van een huurhuis. Voorwaarden:

- het moet gaan om een deel van de woning waar u zelf in woont;
- gedurende de hele periode moet de huurder (verhuurder ook) staan ingeschreven bij het Bevolkingsregister (op dat adres uiteraard);
- voor korte periode van verhuur geldt geen vrijstelling;
- de totale bruto-opbrengst mag niet hoger zijn dan f 5.300,- per jaar.

1) Als de hele eigen woning permanent verhuurd is, is er voor de belastingdienst geen sprake meer van een eigen woning, maar dient u de ontvangen huurbedragen op te geven bij vraag A9 (model F invullen). Deze vraag komt niet op het E-formulier voor, u moet dan een A-biljet aanvragen. Geen huurwaardeforfait in dit geval.

2) Bij tijdelijke verhuur van de hele eigen woning geldt niet het huurwaardeforfait, maar 3/4 van de ontvangen huur over die periode. Invullen bij vraag A9, behalve rente en erfpacht kunt u verder geen kosten aftrekken. Bevat de ontvangen huur een deel voor vergoeding van bij voorbeeld gebruik van meubilair e.d., dan deze bedragen uitsplitsen en die vergoeding vermelden bij vraag A10b. De werkelijk gemaakte kosten, gas, water, licht etc. invullen bij vraag A10e. Er geldt geen vrijstelling, het betreft hier namelijk geen deel van de eigen woning, maar de gehele woning.

3) Permanente verhuur van een deel van de eigen woning. Indien de huuropbrengst niet hoger is dan f 5.300,- geldt de vrijstelling. U kunt geen kosten aftrekken. Ook het evenredige deel van de betaalde rente e.d. is niet langer aftrekbaar, maar moet worden afgetrokken bij vraag A14a/E11a als rente van schulden. Voorbeeld: er wordt een kamer verhuurd voor f 400,- per maand incl.. De kamer beslaat 1/5 deel van de woning. De hypotheekrente bedraagt voor de hele woning f 10.000,-. U ontvangt per jaar aan huur dus $12 \times f 400,-$ is f 4.800,-. U blijft dus onder de grens van f 5.300,- en hoeft het bedrag van f 4.800,- niet op te geven.

Van de betaalde hypotheekrente vult u in bij vraag A8d/E7d $\frac{4}{5} \times f 10.000,-$ is f 8.000,-. En bij vraag A14a/E11a $\frac{1}{5} \times f 10.000,-$ is f 2.000,- als rente van schulden. Bij vraag A9a/E7j kruist u het hokje aan.

Bij overschrijding van het bedrag van f 5.300,- dient u het ontvangen huurbedrag in zijn geheel op te geven bij vraag A9 (niet op het E-biljet). Eventuele kosten kunt u dan aftrekken bij vraag A10e.

Let op: Ook de huurwaarde van de woning kunt u verlagen met het deel dat verhuurd is. Was de woning bij voorbeeld f 100.000,- en u heeft 1/5 deel verhuurd, dan wordt de waarde van de woning voor berekening van het huurwaardeforfait dus f 80.000,-.

4) Tijdelijk verhuur van een deel van de eigen woning. Handel als bij tijdelijk verhuur van de hele woning (punt 2 hierboven), maar nu gaat het om de periode van verhuur. Ook hier geldt dat over de verhuurde periode geen huurwaardeforfait hoeft te worden opgegeven, maar 3/4 van de ontvangen huur. Als de huuropbrengst onder de f 5.300,- is, kunt u wel gebruik maken van de vrijstelling.

Voorbeeld a): huuropbrengst f 4.000,-. De vrijstelling geldt. Verder hypotheekrente e.d. behandelen als bij punt 3 hierboven.

Voorbeeld b): huuropbrengst bedraagt f 8.000,-. Vrijstelling niet van toepassing. Het belaste deel bedraagt 3/4 van f 8.000,- is f 6.000,-, in te vullen bij vraag A9b. Behalve financieringskosten e.d. verder weer niets aftrekbaar. Wel eventueel uitsplitsing van binnen het huurbedrag ontvangen deel voor vergoeding van meubilair e.d. als bij punt 2 hierboven. Over de verhuurde periode hoeft u geen huurwaardeforfait op te geven.

5) Verhuur van een deel van de gehuurde woning. Ook hier geldt vrijstelling tot een bedrag van f 5.300,-. Als dat het geval is, hokje aankruisen bij A10a/E8a. De hele opbrengst is dan onbelast. De kosten zijn niet aftrekbaar. Bij een opbrengst boven f 5.300,- geldt de vrijstelling niet, maar de kosten zijn wel aftrekbaar. Voorbeeld: U eigen huur bedraagt f 12.000,- per jaar. U verhuurt 1/5 deel voor f 500,- per maand. Inkomsten uit verhuur per jaar dus f 6.000,-. Stel dat de kosten van energie e.d. van het verhuurde deel bijv. f 1.000,- is, dan bedraagt de netto opbrengst: ontvangen bruto huur f 6.000,-

af 1/5 van de betaalde huur f 2.400,--

af energiekosten e.d. f 1.000,--

netto opbrengst f 2.600,--

De bruto opbrengst invullen bij A10c/E8b, f 6.000,-- dus, en de kosten, totaal dus f 3.400,-- bij A10e/E8c.

Kostgangers. Heeft u kostganger(s), dan kunt u ook in aanmerking komen voor de vrijstelling van inkomsten uit kamerverhuur. U dient die inkomsten dan te splitsen in het deel ontvangen voor de verhuur van de kamer en het deel van de verzorging van de kostganger(s) (model E van het gele boekje invullen). Komt u in aanmerking voor de vrijstelling het vakje bij A9a/E7j aankruisen. Komt u niet in aanmerking voor de vrijstelling, handel als bij punt 3 of punt 5 hierboven. Het inkomen uit de verzorging van de kostganger(s) moet u invullen bij vraag A1c/E1c. De kosten bij vraag A3/E3.

Vraag A8/E7 Eigen woning (lees eerst bij verhuur bovenstaande!)

Deze vragen moet u beantwoorden indien u een woning bezit en die u geheel of gedeeltelijk bewoont.

A8a/E7a

U moet hier vermelden welke waarde het huis heeft in bewoonde staat. Stel u verwacht dat het huis, leeg opgeleverd, f 250.000,-- zou moeten kosten. De belastingdienst rekent dan 60% van dat bedrag als prijs voor het huis in bewoonde staat, in dit voorbeeld is dat f 150.000,--. U kijkt nu naar de onderstaande tabel. De waarde van de woning vult u in bij A8a/E7a. Behoort de woning geheel tot uw beroepsvermogen, dan kunt u geen gebruik maken van onderstaande tabel. Die huurwaarde behoort dan tot de winst. Zie tabel bij vraag A5 (zie ook vraag A9).

A8b/E7b

Bij deze vraag dient de volle waarde (dus 100%) te worden opgegeven.

A8c/E7c

Hier moet het huurwaardeforfait worden ingevuld.

Huurwaardetabel (alle bedragen in guldens)

Waarde per woning meer dan	t/m	huurwaarde voor heel 1993
0	15.000	0
15.000	30.000	330
30.000	60.000	750
60.000	90.000	1.740
90.000	120.000	2.610
120.000	170.000	3.480
170.000	220.000	4.930
220.000	270.000	6.380
270.000	320.000	7.830
320.000	390.000	9.280

Voorbeeld 1

We zien in deze tabel dat de huurwaarde van het pand f 3.480,-- per jaar bedraagt. Het gaat immers om een huis tussen f 120.000,-- en f 170.000,--.

Bewoont u zelf het gehele huis en verhuurt men niet, dan wordt die f 3.480,-- bij vraag A8c/E7c neergeschreven.

Voorbeeld 2

Heeft u hetzelfde huis pas op 1 mei 1993 gekocht, dan gaat u als volgt te werk. Volgens de tabel is de huurwaarde f 3.480,- over een heel jaar. U deelt dit bedrag door 12 (maanden) is f 290,- per maand x het aantal maanden (in dit geval dus van mei t/m december). De huurwaarde is dus $8 \times f 290,- = f 2.320,-$.

Heeft u een nieuwe woning gekocht in 1993 en de oude woning verkocht, dan gaat u op dezelfde wijze te werk, dat wil zeggen per maand berekent u de huurwaarde van de oude woning over die periode en over de volgende periode de huurwaarde per maand van de nieuwe woning.

Ongehuwd samenwonenden met een eigen woning moeten elk een deel van het huurwaardeforfait bij hun inkomsten optellen. De verdeling is afhankelijk van de gekozen eigendomsverhouding. Vaak zijn beide partners voor de helft mede-eigenaar.

A8d/E7d

Dit is de plaats waar u de rente van hypotheek en kosten van geldlening kan opgeven. Niet aftrekbaar zijn overdrachtsbelasting, makelaarskosten en notariskosten van de aankoop. Wel de kosten voor het verkrijgen van een hypotheek, zoals taxatiekosten, kosten voor aanvragen gemeentegarantie en de kosten van de hypotheekakte die bij de notaris is gesloten. Afsluitprovisie is slechts aftrekbaar voor zover zij niet meer bedragen dan 1½% van de aangegane schuld en totaal niet meer dan f 4.000,-. Is in uw geval de provisie dus niet aftrekbaar dan gelden daar weer speciale regels voor. Wij raden u aan contact op te nemen met een consulent of de belastingdienst.

Stel er is een hypotheek afgesloten van f 100.000,- met een rentepercentage van 7,2%. U betaalt dan per jaar totaal f 7.200,- rente.

Bewoont u het pand geheel zelf dan wordt deze f 7.200,- bij A8d/E7d genoteerd.

Ook bij de hypotheekrente geldt bij ongehuwd samenwonenden dat aangifte moet worden gedaan volgens de eigendomsverhoudingen. Als er sprake is van één eigenaar, mag alleen deze de hypotheekrente aftrekken (voor gehuwden: zie ook voorbeeld 1 en 2 bij vraag A7/E6).

A8e/E7e

Hier vermeldt u de betalingen die u moet verrichten in verband met erfpacht, opstal of beklemming.

Denk er om dat afkoopsommen van een erfpachtcanon niet aftrekbaar zijn.

Niet aftrekbaar zijn de betaalde bedragen die slaan op het verhuurde deel van de woning waarvoor de vrijstelling voor kamerverhuur geldt.

A8f/E7f

Voor woonhuizen die zijn geregistreerd als rijksmonumenten geldt dat de kosten van groot en periodiek onderhoud in aftrek mogen worden gebracht. Bij andere woningen zijn de kosten van groot onderhoud alleen aftrekbaar als niet het huurwaardeforfait, maar de economische huurwaarde of ontvangen huur wordt aangegeven.

A8g/E7g - A8h/E7h

Berekenen.

A8i/E7i

Hier moet worden ingevuld het totale bedrag van de (hypotheek)schulden op 31 december 1993.

Vraag A9 Inkomsten Overige onroerende zaken en verhuur eigen woning

A9a/E7j

Vakje aankruisen als u voor de vrijstelling in aanmerking komt (zie punten 1 t/m 4 hierboven).

A9b

Deze vraag alleen beantwoorden wanneer u onroerend goed bezit waar u niet in woont. Dit kan bijvoorbeeld een atelier buitenshuis zijn. Ook invullen als u de eigen woning tijdelijk in zijn geheel of gedeeltelijk verhuurt (zie punten 1 t/m 4 hierboven). U dient model F uit het gele boekje in te vullen.

Woont u in een eigen huis dat geheel tot uw beroepsvermogen behoort, dan wordt de huurwaarde bepaald aan de hand van speciale tabellen. Die huurwaarde behoort dan tot de winst (zie vraag A5).

Raadpleeg de almanak of een belastingconsulent wanneer de eigen woning gedeeltelijk als privé-vermogen en gedeeltelijk als beroepsvermogen wordt beschouwd, of raadpleeg de speciale, door de belastingdienst uitgegeven, brochure "De eigen woning in 1993".

Ook het huurwaardeforfait van de eigen woning, die door uw ex wordt bewoond, moet hier worden opgegeven.

Vraag A10/E8 Inkomsten Roerende zaken en onderverhuur**A10a/E8a**

Hokje weer aankruisen al u in aanmerking komt voor de vrijstelling (zie punt 5 hierboven).

A10b

Hier de vergoeding invullen ontvangen voor het gebruik van meubilair e.d. (zie punt 2 hierboven).

A10c/E8b

Hier dus het inkomen invullen uit onderverhuur als deze boven de vrijstellingsgrens komt. Het hele bedrag, dus niet het verschil tussen de vrijstelling van f 5.300,- en wat u meer heeft ontvangen.

A10d

Optellen dus.

A10e/E8c

De aftrekbare kosten met betrekking to bovenstaande opbrengsten, bij voorbeeld het schoonhouden, opknappen, energie en een deel van de huur e.d. (zie ook punt 5 hierboven).

A10f/E8d

Berekenen dus.

Vraag A11 Inkomsten Effecten

Deze vragen gaan over inkomsten uit effecten etc. Wie deze inkomsten heeft, moet in staat worden geacht zelf deze vraag te kunnen beantwoorden of moet een consulent raadplegen.

Vraag A12 t/m A15 / E9 t/m E12

De fiscus wil weten hoeveel geld er op 31-12-1993 op giro- of bankrekening stond en of u in het bezit bent van spaarbrieven etc. en het aankoopbedrag daarvan. Ook tegoeden op buitenlandse banken wil men weten, evenals rente van obligaties e.d. Naast deze bedragen vermeldt u de ontvangen rente.

Rente van spaartegoeden en dergelijke van kinderen hoeven niet opgegeven te worden als uw kind boven de 18 jaar is. Anders moet het dus wel worden opgegeven ook al heeft u er niet het wettig vruchtgebruik van. Zo lang de kinderen of kleinkinderen niet over het saldo kunnen beschikken, blijft het spaarsaldo uw bezit en moet u de rente opgeven.

Als kosten kunt u opvoeren: bankkosten, portokosten, al die kosten die u heeft moeten maken om rente te ontvangen. Ook de aanschaf van een ordner om afschrijvingen van bank of giro in op te

bergen kunt u als kosten opvoeren. De rentevrijstelling bedraagt voor ongehuwden f 1.000,--; voor gehuwden f 2.000,-- en f 500,-- per kind. Let op: de betaalde rente voor rood staan, voert u niet als kosten op bij vraag A12g/E9b, maar bij A14a/E11a.

Als de rentevrijstelling hoger is dan de ontvangen rente, dan is de rentevrijstelling maximaal het bedrag van de ontvangen rente.

Vraag A16/E13 Overige inkomsten

Het gaat hier om afkoopsommen van lijfrente-verzekeringen of van kapitaalverzekeringen met lijfrenteclausule. **Let op:** niet de bedragen die bij A4c/E4c zijn opgegeven. Afkoopsom voor alimentatie kan hier ook worden vermeld. Meestal verdient het aanbeveling voor die afkoopsommen een beroep te doen op toepassing van een bijzonder tarief (zie A28b/E18).

Vraag A17/E14 Aftrekpost Giften

A17a/E14a

Giften in de vorm van lijfrente. Voor de voorwaarden van aftrekbaarheid van giften in deze vorm, dient u de belastingdienst of een consulent te raadplegen. Er bestaat geen drempel en ook geen maximum bedrag.

A17b/E14b - A17c/E14c

Giften ten behoeve van instellingen van maatschappelijk nut zijn pas aftrekbaar voorzover ze de 1% van het onzuivere inkomen overtreffen.

Stel u heeft een onzuiver inkomen van f 40.000,-- en geeft f 350,-- aan een culturele instelling in Nederland. Dan is die gift niet aftrekbaar. Immers 1% van f 40.000,-- is f 400,-- en f 350,-- ligt daaronder. Had u naast de gift van f 350,-- aan een culturele instelling, ook nog eens f 100,-- gestort voor Afrika, dan was het totaal aan giften f 450,-- geweest en met de grens van f 400,-- zou f 50,-- als aftrekbaar bedrag kunnen worden opgevoerd.

Als 1% van het onzuivere inkomen beneden de f 120,-- is, moet u toch f 120,-- als drempelbedrag bij vraag A17/E14 vermelden.

Het uiteindelijke bedrag van de giften mag nooit hoger zijn dan 10% van het onzuivere inkomen. In het genoemde voorbeeld is dat dus f 4.000,--. Het onzuivere inkomen bij gehuwden hoeft niet te worden opgeteld, het gaat hier om het onzuivere inkomen van de meest verdienende partner.

Welke giften kunt u doen die met name in de kunstwereld van belang kunnen zijn: giften aan musea, orkesten, toneelgezelschappen, culturele fondsen, harmonie- en fanfaregezelschappen; culturele organisaties (niet de contributies, dat zijn beroepskosten). Niet giften aan sport-, zang- of gezelligheidsverenigingen.

Giften kunnen uit drie typen bestaan:

- a. **Geld.** Dit is duidelijk. U stort geld op de rekening van een instelling met een 'algemeen nut beogende' doelstelling. Denk er wel om dat u de giften op een bijlage moet specificeren en betalingsbewijzen bijvoegen;
- b. **Goederen.** Een schenking van een voorwerp aan een culturele instelling is voor zijn economische waarde aftrekbaar. Een professionele musicus schenkt zijn oude instrument aan de plaatselijke muziekvereniging. Het bedrag dat dit instrument normaliter zou opbrengen mag u als gift aftrekken. Voeg een ontvangstbewijs van de muziekvereniging bij met daarop de waarde van het instrument;
- c. Iemand die **werkzaamheden** in een bestuur verricht en geen vergoeding ontvangt voor zijn of haar onkosten, kan meestal die onkosten als gift aan die instelling opvoeren.
- d. Giften aan kinderen of kleinkinderen vallen hier niet onder. Deze vormen geen fiscale aftrekpost, integendeel, deze kunnen vallen onder het te betalen schenkingsrecht zodra de grenzen worden overschreden.

Vraag A18/ E15 Aftrekpost Buitengewone lasten

De buitengewone lasten-regeling is ingewikkeld.

Indien u hiervoor in aanmerking wenst te komen, moet u model H van de bijgeleverde toelichting invullen.

1. Voor **alleenstaanden** is het redelijk eenvoudig, voorzover u deze regeling als eenvoudig kunt bestempelen.
2. **Gehuwden** moeten wel zeer hoge uitgaven voor buitengewone lasten hebben om voor aftrek in aanmerking te komen. Aftrek vindt plaats bij de meest verdienende partner (zie ook de toelichting bij vraag A7/E6).

Gehuwden, het gehele jaar gehuwd: aftrek vindt plaats bij de meest verdienende partner. De kosten worden dus samen opgeteld, maar ook de onzuivere inkomens van u en uw partner bij de berekening van de drempel.

Gehuwden, meer dan 6 maanden gehuwd: als u in 1993 meer dan 6 maanden gehuwd bent, kunt u de buitengewone lasten van u en uw partner, als u daarvoor al heeft samengewoond met uw partner in 1993, ook samenvoegen. Maar alleen als uw partner het belastingvrije bedrag aan u heeft overgedragen (voetoverheveling, zie ook A22/E17). En als het inkomen van uw partner lager is dan f 5.769,--.

Vindt er geen overdracht plaats, dan moeten de buitengewone lasten worden uitgesplitst over de huwelijkse en niet-huwelijkse periode (over de huwelijkse periode vindt geen samenvoeging plaats van het onzuivere inkomen).

Gehuwden, minder dan 6 maanden gehuwd: als u in 1993 minder dan 6 maanden gehuwd bent, kunt u de buitengewone lasten alleen samenvoegen als u aan de volgende voorwaarden voldoet:

- a) u en uw huisgenoot hebben tenminste vanaf 01-01-92 t/m 01-07-93 onafgebroken samengewoond;
- b) u stond al vóór 01-01-92 samen ingeschreven op hetzelfde adres;
- c) de minst verdienende partner heeft een inkomen dat lager is dan f 5.769,-- of helemaal geen inkomen;
- d) de minst verdienende partner draagt zijn/haar belastingvrije bedrag over aan de meest verdienende partner.

Vindt er geen overdracht plaats, dan moeten de buitengewone lasten worden uitgesplitst over de huwelijkse en niet-huwelijkse periode.

Als u niet het hele jaar heeft samengewoond, vindt over de huwelijks periode geen samenvoeging plaats van het onzuivere inkomen.

3. **Ongehuwd samenwonenden.** Ongehuwd samenwonenden wordt de keus gelaten. Elk kan apart de buitengewone lasten aftrekken, maar u kunt er ook voor kiezen deze samen te voegen. De samengevoegde lasten worden dan afgetrokken bij de meest verdienende partner. Voorwaarde is dat wordt voldaan aan de punten a t/m d zoals hierboven onder 2 vermeld. Daarnaast moeten beide partners op 31-12-92 ouder zijn dan 18 jaar en als een van de partners jonger is dan 27 jaar, mag hij/zij niet in belangrijke mate door de ouders zijn onderhouden. Door de samenvoeging verandert het inkomen van de partners waardoor het inkomen van de minst verdienende zou kunnen stijgen boven de f 5.769,--, waardoor samenvoeging weer niet is toegestaan. Omdat van beide partners het onzuiver inkomen voor de drempel wordt opgeteld, is samenvoeging ook niet áltijd voordelig. Het betekent veel rekenwerk en u doet er goed aan als u samenvoeging overweegt, bij twijfel eerst uw beroepsvereniging of consulent te raadplegen voordat u het verzoek indient (model C/D). Samenvoeging uitsluitend van de buitengewone lasten.

Opmerking: Onder inkomen wordt verstaan de telling na vraag A26/E16a op de verzamelstaat.

Voor alles geldt dat het onzuivere inkomen van belang is. Dat onzuiver inkomen is de uitkomst van de telling bij A op de verzamelstaat (zie aan de binnenkant van de omslag van het formulier). Om voor de buitengewone lasten regeling in aanmerking te komen, moeten die lasten boven een bepaalde grens uitkomen. In 1993 zijn die grenzen per kostensoort verschillend.

Uitgaven voor ziekte, invaliditeit, bevalling, adoptie, arbeidsongeschiktheid, ouderdom, overlijden: De drempel/grens is bij een

- onzuiver inkomen t/m f 21.803,--; f 2.660,--;
- onzuiver inkomen tussen f 21.803,-- en f 90.820,--: 12.2% van het onzuiver inkomen;
- onzuiver inkomen meer dan f 90.820,--: f 11.080,--.

Het valt nu aan te bevelen eerst uit te rekenen welke grens men moet bereiken om voor buitengewone lasten ziektekosten in aanmerking te komen. Doe dat zoals hierboven staat vermeld. (Het onzuiver inkomen is het inkomen bij a op de verzamelstaat, op blz. 2 van het aangiftebiljet).

Om welke ziektekosten gaat het hier: premies ziekenfonds, ziektekostenverzekeringen, zowel het werknemers- als het werkgeversdeel; contributies voor een kruisvereniging, huisarts, tandarts, specialist, para-medische behandeling zoals acupunctuur, fysiotherapie, revalidatie (voorwaarde is wel dat een arts de behandeling heeft voorgeschreven); apotheek, kunst- en hulpmiddelen als brillen, lenzen etc.

Bij ouderdom of arbeidsongeschiktheid geldt een vaste aftrek van f 834,-- of f 1.668,-- , afhankelijk van de volgende situaties:

een aftrek van f 1.668,--:

- beide partners 65 jaar of ouder of één van de partners ouder dan 65 jaar, de ander arbeidsongeschikt of beiden arbeidsongeschikt

Een aftrek van f 834,--:

- de ene partner 65 jaar of ouder, de ander jonger dan 65 jaar en niet arbeidsongeschikt;
- beiden jonger dan 65 jaar, de één arbeidsongeschikt. Peildatum voor deze aftrek is de situatie per 31 december 1992. De arbeidsongeschiktheid moet al minstens 12 maanden duren, 45% of meer zijn en naar verwachting ook nog minstens 12 maanden aanhouden.

Heeft men dieetkosten, kosten i.v.m. invaliditeit, arbeidsongeschiktheid, overlijdenskosten en/of ziekenbezoek van naaste verwanten, adoptie of bevallingskosten, dan is het beter een uitgebreide gids of almanak te kopen, of de brochure Buitengewone Lasten 1993 van de Belastingdienst. U kunt ook contact op nemen met uw beroepsvereniging (bereken eerst of u de drempel wel haalt).

In het algemeen gaat het om verzekeringspremies plus kosten die de verzekering niet vergoedt, zoals tandartskosten of het eigen risico of het gedeelte daarvan. Verplicht verzekerden voor het ziekenfonds krijgen op de jaaropgave een bedrag vermeld van het werkgevers- en het werknemersaandeel van de ziekenfondspremie.

Het nominale bedrag dat aan het ziekenfonds is betaald, moet daarbij worden opgeteld.

Voorbeeld:

Margriet en Hans zijn getrouwd. Hans heeft een onzuiver inkomen van f 30.000,--. Margriet van f 15.000,--. Het bedrag dat niet aftrekbaar is voor buitengewone lasten wordt dan als volgt berekend:

onzuiver inkomen Hans f 30.000,-- plus het persoonlijke arbeidsinkomen Margriet f 15.000,-- is f 45.000,-- totaal.

Dit bedrag ligt tussen de f 21.803,-- en f 90.820,--.

We nemen nu 12.2% van f 45.000,-- is f 5.490,--. Dit bedrag moet van de totale kosten voor ziekte worden afgetrokken. Alleen als er dan een positief saldo overblijft, heeft verdere invulling van deze vraag zin.

Is Hans helemaal niet met Margriet getrouwd maar woont hij alleen dan is de drempel 12.2% van f 30.000,-- is f 3.660,--.

We nemen bovenstaand voorbeeld er weer even erbij. We kwamen op een totaal van f 5.490,-- , dat minstens bereikt moest worden om voor buitengewone lasten in aanmerking te komen. Op de jaaropgave van de werkgever van Hans staat vermeld: werkgevers- en werknemerspremie ziekenfondswet f 3.000,--.

Bij Margriet stond aan ziekenfondspremie f 1.440,--. Samen is dat f 3.000,-- + f 1.440,-- = f 4.440,--. Dat is te weinig om in aanmerking te komen voor een buitengewone lastenaftrek.

Is er daarnaast nog een particuliere tandartsrekening van f 2.000,-- , dan heeft u een totaal van f 6.440,-- aan buitengewone ziektekosten. Na aftrek van de f 5.490,-- blijft er een post over van f 950,-- aan buitengewone lasten.

(Met het aan het ziekenfonds betaalde nominale bedrag en Premie AWBZ is in dit voorbeeld geen rekening gehouden maar die horen er wel bij).

De voorbeelden van gehuwden en ongehuwden lijken duidelijk. Maar wat moet u kiezen als ongehuwd samenwonenden? Ongehuwd samenwonenden mogen dus - als ze voldoen aan bepaalde voorwaarden - hun buitengewone lasten bij elkaar optellen en die toekennen aan één van de partners. Maar ze kunnen het ook individueel doen. Er kan helaas geen algemene regel worden gegeven over wat het voordeligste is. Een en ander vereist heel wat rekenwerk!

Studiekosten

Er zijn ook studiekosten die behoren tot de buitengewone lasten. Het gaat hierbij niet om kosten voor instandhouding van het beroep (die vallen onder de beroepskosten).

Indien u echter een beroepsopleiding volgt die niet of nauwelijks met het huidige beroep van doen heeft, dan kunnen die als beroepskosten niet afgetrokken worden. Het gaat om een studie die gericht is op een betere baan dan nu of opleiding voor een beroep en dat mag niet een te algemene studie zijn. Een acteur of een actrice, die zakelijk leider wil worden en daarvoor een managementcursus volgt, kan de kosten daarvoor aftrekken. Volgt hij of zij een kookcursus om emplot in de catering te vinden dan is dat ook als studiekosten te verdedigen. Een cursus Japans bloemschikken is in ieder geval niet aftrekbaar.

Aftrekbare kosten zijn o.a.:

- Lesgelden, cursusgelden, collegegeld, tentamengeld, promotiekosten en kosten voor verkrijging van een studiebeurs;
- reiskosten; de kosten van de eerste 10 km enkele reis zijn niet aftrekbaar, daarboven 30 cent per km. Reis u per dag bij voorbeeld $2 \times 60 \text{ km} = 120 \text{ km}$ dan is $2 \times 50 \text{ km} = 100 \text{ km} \times 30 \text{ cent}$ aftrekbaar.

Geen verschil maakt het of u met openbaar vervoer of eigen vervoer reist.

Voor buitenlandse studiereizen gelden de werkelijke kosten;

- studieboeken, studiemateriaal (niet de studeerkamer);
- vakliteratuur en afschrijving op apparatuur. Voor computers, tekstverwerkers, schrijf- en rekenmachines geldt dat zij mogen worden afgeschreven in 3 jaar, maar er moet rekening gehouden worden met een restwaarde van 10%. Anders dan bij de beroepskosten wordt bij computers niet de drempel van f 800,-- voor privé-gebruik gehanteerd, maar moet het werkelijke privé-gebruik worden berekend. Voorbeeld: u heeft een computer gekocht op 01-01-93 voor f 4.000,--. Restwaarde 10% is f 400,--. Afschrijving over f 4000,-- minus f 400,-- is f 3.600,-- in 3 jaar, is f 1.200,-- per jaar. Stel u gebruikt de computer voor 70% voor uw studie. Dan wordt het aftrekbare bedrag 70% van f 1.200,-- is f 840,--.

Let op: voor aftrek van studiekosten geldt een drempel. Bij een onzuiver inkomen van f 40.000,-- of meer is de drempel f 800,-- (het betreft het onzuivere inkomen van u en uw echtgenoot/partner). Bij een onzuiver inkomen lager dan f 40.000,-- is die drempel 2% van dat inkomen. Studenten die een WSF18+-toelage krijgen, kunnen hier alleen een bedrag aftrekken, voorzover dat hoger is dan het belastingvrije deel van de toelage.

Levensonderhoud van kinderen jonger dan 27 jaar op die geen recht hebben op studiefinanciering en voor wie u geen recht heeft op kinderbijslag

Het gaat hier om eigen, stief- of pleegkinderen die jonger zijn dan 27 jaar (op 31-12-92) en geen recht hebben op studiefinanciering WSF18+, voor wie u zelf geen recht heeft op kinderbijslag en die zelf niet in staat zijn in hun levensonderhoud te voorzien. Om voor aftrek in aanmerking te komen, moet u het kind in 1993 minstens een kwartaal voor tenminste f 56,-- per week hebben onderhouden. Meestal gaat het hier om kinderen die na een echtscheiding bij de andere ouder wonen. Of de andere ouder kinderbijslag krijgt doet er niet toe, het gaat er om of u kinderbijslag krijgt of niet.

Als u het kind voor tenminste f 56,- per week onderhoudt, kunt u per kwartaal aftrekken: leeftijd van het kind bij aanvang van het kwartaal:

jonger dan 6 jaar	475,-
van 6 tot 12 jaar	675,-
van 12 tot 18 jaar	880,-
van 18 tot 27 jaar	675,-

Als u een kind van 18 tot 27 jaar voor 50% of meer onderhoudt en als dat bovendien tenminste f 56,- per week bedraagt, mag u f 1.350,- per kwartaal aftrekken.

Voor een kind van 18 tot 27 jaar dat u voor 90% onderhoudt en tenminste voor f 56,- per week én het kind is uitwonend, is de aftrek f 2.025,- per kwartaal. Er geldt geen drempel.

Levensonderhoud voor kinderen van 27 jaar en ouder en van andere naaste verwanten die geen recht hebben op studiefinanciering

Het betreft hier:

- eigen, stief-,pleeg-, klein- en achterkleinkinderen;
- (half)broers, (half)zusters en hun echtgenoten;
- ouders, stiefouders, pleegouders en grootouders.

Voorwaarde: er moet werkelijk behoefte bestaan aan die ondersteuning om de betreffende persoon een redelijk bestaan te laten voeren, u moet (moreel) tot het onderhoud verplicht zijn en het moeten kosten zijn voor dagelijks levensonderhoud, zonder dat daar tegenprestaties tegenover staan. Het moet uiteraard ook echt nodig zijn, d.w.z. de betreffende persoon heeft geen, of slechts een gering inkomen. Nogmaals: alleen bedragen voor levensonderhoud zijn aftrekbaar, niet voor luxe artikelen als auto, huis, televisie e.d. Drempel: bij een onzuiver inkomen van f 40.000,- of hoger: f 800,-.

Bij een onzuiver inkomen lager dan f 40.000,- 2% van het onzuiver inkomen.

Als u en de persoon die u ondersteunt in 1993 een gezamenlijke huishouding voerden en voldeden aan de voorwaarde voor overdracht van het belastingvrije bedrag, dan is er geen aftrek mogelijk (die voorwaarde kunt u terugvinden bij vraag A22/E17 onder ongehuwd samenwonenden de punten a, b en 1 en 2). De kosten die afgetrokken mogen worden, zijn de werkelijk gemaakte kosten.

Speciale regeling voor buitenlandse werknemers. Als u geld over maakt voor verwanten die in uw land van herkomst wonen, kunt u in het algemeen f 50,- per week aftrekken. Maakt u minder over per week dan kunt u aftrekken het bedrag dat u ook werkelijk over maakt. Voorwaarde is een verklaring waaruit blijkt dat u kostwinner bent. Ook hier blijft de drempel van toepassing en het moet gaan om de personen als bovengenoemd.

Vergeet niet, als men buitengewone lasten heeft, het model H uit de toelichting met de aangifte mee te zenden.

Vraag A19 Aftrekpost Betaalde alimentatie, andere aftrekbare periodieke uitkering en premies voor lijrente (niet op het E-biljet)

A19a

Hier worden echtscheidings-uitkeringen als aftrekpost opgegeven. Niet: uitkeringen aan kinderen. Betaalde afkoopsommen kunt u hier ook opgeven. Afkoopsommen, betaald als u nog niet officieel gescheiden bent, zijn niet aftrekbaar. De scheiding is pas officieel als deze is ingeschreven bij het Bevolkingsregister. U dient naam en adres van degene aan wie u een echtscheidingsuitkering doet op een bijlage te vermelden. Ook het huurwaardeforfait van uw eigen huis, bewoond door uw ex, kunt u hier opgeven.

A19b

De gemeente kan bijstandsuitkeringen die zijn verstrekt aan een ex-echtgeno(o)t(e) verhalen, omdat men onderhoudsplichtig is. Dat is vervelend, maar het aan de gemeente betaalde bedrag kan wel bij deze vraag als aftrekpost worden opgevoerd.

A19c

Er is een aantal voorbeelden te noemen van andere aftrekbare periodieke uitkeringen (pensioenen voor huispersoneel, periodieke uitkeringen voor te derven inkomsten e.d.). Een belangrijk voorbeeld lijkt ons ongehuwd samenwonenden, die uit elkaar zijn gegaan, waarbij de meest verdienende aan zijn/haar ex een regelmatig bedrag schenkt. Die vorm van alimentatie, die door beide partijen officieel is overeengekomen, wordt door de fiscus als aftrekpost geaccepteerd.

A19d

We gaan er van uit dat er slechts weining kunstenaars zullen zijn die premie betalen voor een lijfrente. De maximale aftrek hiervoor is f 18.685,- voor premies van een levensverzekeringsmaatschappij met lijfrenteclausule. Het betreft hier de oude regeling: een lijfrente die is afgesloten voor 16-10-1990. Als een lijfrenteverzekering onder de nieuwe regeling valt, moeten de premies worden afgetrokken bij A20.

A19e

Bereken.

A19f

Het betreft terug ontvangen premies, alimentaties e.d. die in eerdere jaren aftrekbaar waren.

Vraag A20 Aftrekpost Premies lijfrentes nieuwe regeling

Het gaat hier dus om de nieuwe regeling. Per 1992 is de zogenaamde brede herwaardering in werking getreden. Valt u onder de oude regeling (afgesloten voor 16-10-1990) dan moet u vraag A19d beantwoorden. Er bestaat een basis-aftrek van f 5.351,- per persoon. Een aanvullende aftrek (f 53.509,-) en een inhaalaftrek (f 10.702,-), regelingen voor gehuwden en ongehuwd samenwonenden etc. Wij raden u aan als u onder de nieuwe regeling valt een consultant of uw beroepsvereniging te raadplegen (volledige beantwoording van deze vraag is in het kader van deze brochure niet goed mogelijk).

Vraag A21/E16 Aftrek premies voor particuliere verzekeringen, Premies Volksverzekering over 1989 of eerder**A21a/E16a**

Hier vermeldt u het totale bedrag dat in 1993 aan premies Volksverzekeringen is betaald over 1989 of eerder, aan de hand van aanslagen van de belastingdienst. Het gaat om het totaal van de 'betalingen' in 1993 en het maakt daarbij niet uit over welk jaar de aanslag is opgelegd.

Let op: het gaat niet om betaalde loonbelasting of inkomstenbelasting of de verplichte WAO-premie.

Let op: alleen bij het A-formulier hier ook invullen de premies voor particuliere verzekeringen die u zelf betaalt en die een periodieke uitkering geven bij invaliditeit, ziekte of ongeval. Het moet een verzekering zijn die wekelijks of maandelijks een bedrag uitkeert. Keert de verzekering een bedrag uit in een keer, bij voorbeeld bij een ongeval, dan is de premie niet aftrekbaar. Het gaat hier niet om ziekenfondspremie, ziektekostenverzekering, ziektewet of verplichte WAO-premie.

A21b/E16b

Hier vermeldt u het totale bedrag dat is terugontvangen aan premies volksverzekering over 1989 of eerder in 1993.

Let op: het gaat niet om terug ontvangen loon- of inkomstenbelasting.

E16c (bij A-formulier A28d)

Vrijstelling van premies volksverzekering komt voor wanneer u uitsluitend buiten Nederland werkzaam bent of als u voor bepaalde internationale organisaties werkt, als u zelf gemoedsbezwaren heeft of een uitkering ontvangt volgens een buitenlandse sociale zekerheidsregeling. U kruist dit vakje ook aan als de wet Vermeend/Moor voor langdurig werklozen op u van toepassing is. Uw werkgever kan u meedelen of dat het geval is en op de jaaropgave staat dan code 9 vermeld.

Vraag A22/E17 Tariefgroepen

A22a/E17a

U moet bepalen in welke tariefgroep u valt, om de hoogte van de belastingvrije som vast te stellen. De persoonlijke situatie is bepalend voor de tariefgroep waar u in valt. Globaal is dat:

- Tariefgroep 1: gehuwden met een inkomen lager dan f 5.769,--; ongehuwd samenwonenden met een inkomen lager dan f 5.769,--.
- Tariefgroep 3: gehuwden van wie de echtgeno(o)t(e) geen inkomen heeft of een inkomen lager dan f 5.769,--; ongehuwd samenwonenden van wie de huisgeno(o)t(e) geen inkomen heeft of een inkomen lager dan f 5.769,--.
- Tariefgroep 4: alleenstaande ouder die gedurende een periode van meer dan 6 maanden een of meer inwonende kinderen jonger dan 27 jaar in belangrijke mate onderhoudt.
- Tariefgroep 5: alleenstaande ouder met een baan buitenshuis, die één of meer kinderen jonger dan 27 jaar, waarvan de jongste onder de twaalf jaar is, gedurende een periode van meer dan 6 maanden in belangrijke mate onderhoudt.

Tariefgroep 2: Iedereen die niet in de bovengenoemde tariefgroepen valt.

Let op: duurzaam gescheiden leven is voor de tariefgroep-indeling hetzelfde als ongehuwd.

Let op: bij indeling in tariefgroep 4 of 5, model G meesturen.

De belastingvrije bedragen per tariefgroep zijn:

Tariefgroep 1:	0,-
Tariefgroep 2:	5.769,--
Tariefgroep 3:	11.538,-- (eigen basisaftrek + overgedragen basisaftrek 5.769,-- + 5.769,--)
Tariefgroep 4:	10.385,--
Tariefgroep 5:	10.385,-- + 6% van het arbeidsinkomen met een maximum van f 4.616,--, totaal dus maximaal 15.001

Overdracht basisaftrek

Wie gehuwd is of samenwoont wordt in beginsel ingedeeld in tariefgroep 2 en beiden hebben dan recht op een belastingvrije som van f 5.769,-- elk, samen dus f 11.538,--. Nu kan het zijn dat een van de partners geen inkomen had en dus de belastingvrije som niet kan gebruiken, of een inkomen dat lager lag dan f 5.769,-- en daar dus maar een deel van kon gebruiken. Het belastingvrije bedrag kunt u in dat geval overdragen. Het gevolg is dat de meest verdienende partner een belastingvrije som krijgt van f 11.538,-- (groep 3) en de minst verdienende partner heeft geen belastingvrije som meer (groep 1). Samen hebben zij dan toch een belastingvrije voet van f 11.538,--. Gedeeltelijke overdracht is niet mogelijk, overdracht vindt in zijn geheel plaats.

Als u verzoekt om overdracht, dient u de modellen C of D uit het toelichtingsboekje in te vullen en mee te sturen. In verband met deze overdracht en de indeling van groep 2 naar 1 en 3 hieronder de voorwaarden waaraan men moet voldoen:

Gehuwden: U wordt ingedeeld in tariefgroep 1 als u voldoet aan de volgende punten:

- u was in 1993 meer dan 6 maanden gehuwd;
- u had een inkomen in 1993 lager dan f 5.769,--;
- u heeft uw belastingvrije bedrag overgedragen aan uw echtgenoot.

Bent u korter dan 6 maanden gehuwd en u heeft daarvoor met uw echtgenoot samengewoond, dan moet u ook voldoen aan de volgende punten:

- d) u voerde in de periode van 01-01-92 tot en met 01-07-93 onafgebroken een gezamenlijke huishouding met een andere ongehuwde;
- e) u stand al vóór 01-01-92 ingeschreven op hetzelfde adres als uw huisgenoot.

U wordt ingedeeld in tariefgroep 3 als u voldoet aan de volgende punten:

- 1) u was in 1993 meer dan 6 maanden gehuwd;
- 2) uw echtgenoot had in 1993 geen, of een inkomen lager dan f 5.769,--;
- 3) uw echtgenoot heeft zijn/haar belastingvrije bedrag aan u overgedragen.

Bent u korter dan 6 maanden gehuwd, maar u heeft daarvoor met uw echtgenoot samengewoond, dan moet u, om in aanmerking te komen voor tariefgroep 3, ook voldoen aan bovenstaande punten d en e.

Ongehuwd samenwonenden: U wordt ingedeeld in tariefgroep 1 als u voldoet aan de volgende punten:

- a) u voerde in de periode van 01-01-92 tot en met 01-07-93 onafgebroken een gezamenlijke huishouding met een andere ongehuwde;
- b) u stond al vóór 01-01-92 ingeschreven op hetzelfde adres als uw huisgenoot;
- c) u was op 31-12-92 27 jaar of ouder of u was op 31-12-92 al 18 jaar, maar nog geen 27 jaar en u werd niet in 1993 gedurende meer dan 6 maanden in belangrijke mate (f 56,-- per week) door uw ouders onderhouden;
- d) uw huisgenoot was op 31-12-92 18 jaar of ouder;
- e) u had in 1993 een inkomen lager dan f 5.769,-- (maar dan ook geen gulden meer!);
- f) u heeft uw belastingvrije voet overgedragen aan uw partner.

U wordt ingedeeld in tariefgroep 3 als u voldoet aan de volgende punten:

U moet voldoen aan bovenstaande punten a) en b), maar bovendien aan

- 1) uw huisgenoot was op 31-12-92 27 jaar of ouder of uw huisgenoot was op 31-12-92 al 18 jaar maar nog geen 27 jaar, en werd niet gedurende meer dan 6 maanden in belangrijke mate door zijn/haar ouders onderhouden;
- 2) u was zelf op 31-12-92 18 jaar of ouder;
- 3) uw huisgenoot had in 1993 geen of een inkomen lager dan f 5.769,--;
- 4) uw huisgenoot heeft zijn/haar belastingvrije bedrag aan u overgedragen.

Op bovenstaande regels betreffende groep 1 bestaat een uitzondering. Indien u en uw partner in de loop van 1993 uit elkaar zijn gegaan (echtscheiding of de samenwoning hebben beëindigd of uw partner is overleden) en u heeft zelf daarna inkomen verworven, dan wordt u ingedeeld in groep 2, in plaats van in groep 1. Uw vroegere partner blijft dan toch in groep 3 ingedeeld.

A22b/E17b

Invullen ja of nee. Indien nee, dan model C of D insturen.

A22c/E17c

Het gaat dus om het inkomen van de minst verdienende partner, bent u dat zelf dan moet u uw belastbaar inkomen, zoals berekend op pagina 2, de verzamelstaat, invullen bij vraag A22c/E17c op het formulier van uw partner. Is uw partner de minst verdienende, dan vult u zijn/haar inkomen hier in. **Let op:** inkomsten of aftrekposten na de samenleving of huwelijkse periode blijven buiten beschouwing. Is dit het geval, dan kunt u niet zonder meer het belastbaar inkomen overnemen, maar moet u het bedrag met deze inkomsten en aftrekposten verrekenen.

Vraag E18 Bijzonder tarief

Dit is van toepassing voor bijzondere inkomsten. De twee belangrijkste tarieven zijn het lage tarief van 20% en het hoge van 45%. Er bestaat ook een 10%-tarief op herkapitalisatiedividenden. Het

20%-tarief voor bij voorbeeld een kapitaalsuitkering uit een ongevallenverzekering, afgesloten via de werkgever of een uitkering ineens uit dienstbetrekking wegens overlijden of invaliditeit. Het hoge 45%-tarief is voor o.a. uitkeringen ineens als gevolg van een pensioenregeling, afkoopsom alimentatie, schadeloosstelling bij ontslag etc. In geval van twijfel, raadpleeg een consulent.

De belastingdienst zelf past het bijzondere tarief toe. U moet hier vermelden de hoogte van het bedrag en een toelichting geven op een bijlage.

Dit was de laatste vraag van het E-formulier.

Heeft u te maken met onverrekenbare verliezen, zie vraag A28e, dan moet u die op het E-formulier opvoeren op de verzamelstaat.

Vraag A23 Winstgerechtigheid, start en beëindiging onderneming

A23a

Als u dit jaar als zelfstandig kunstenaar (vrije beroepsbeoefenaar) bent gestart, hokje aankruisen dus.

A23b

Zal bij kunstenaars haast niet voorkomen, maar eventuele wijzigingen dienen hier omschreven te worden (verkoop van de zaak o.i.d.).

Vraag A24 Zelfstandigenaftrek

Aan het zelfstandig ondernemerschap hebben we in het begin van deze handleiding een beschouwing gewijd. Deze aftrek is van belang indien u denkt winst uit onderneming te hebben (vraag A5).

U bent geboren in de periode 1928 t/m 1974 en u besteedt tenminste 1225 uren per jaar aan de onderneming (dat is gelijk aan tenminste een halve werkdag). Als uw echtgeno(o)t(e) 525 uur of meer meewerkt in de onderneming, geldt voor u een minimum van 875 uren. Indien de winst (het eindbedrag van vraag A5) minder is dan f 83.310,-- dan kan hier f 6.465,-- ingevuld worden.

Bij een winst van

f 83.310,-- tot f 86.835,-- is het f 5.890,--;

f 86.835,-- tot f 90.360,-- is het f 5.315,--;

f 90.360,-- tot f 93.885,-- is het f 4.740,--;

f 93.885,-- of meer: f 4.165,--.

Indien u in één (of meer) van de jaren 1990, 1991 of 1992 niet in aanmerking kwam voor zelfstandigenaftrek kunt u over 1993 een extra bedrag van f 2.351,-- aftrekken, samen dus f 8.816,--.

Vraag A25 Meewerkaftrek

De meewerkaftrek kan worden verkregen wanneer de partner tenminste 525 uur in het beroep meewerkte. U kunt ook kiezen voor een arbeidsbeloning van de partner. Deze vragen zijn in het kader van deze brochure niet goed toe te lichten. Raadpleeg hiervoor het door de Belastingdienst gratis uitgegeven boekje "Meewerkaftrek of arbeidsbeloning", of een consulent.

Vraag A26 Oudedags reserve voor ondernemers (FOR)

Door de moeilijkheden die er kunnen ontstaan doordat de belastingdienst, zeker bij beeldende kunstenaars, de inkomsten steeds vaker (door het negatieve resultaat) niet als een bron erkent, zijn wij geen er geen voorstander van om gebruik te maken van deze reservering. In grote lijnen

komt de FOR er op neer dat er nu een bedrag van 11,5% van de winst tot f 65.194,-- belastingvrij gereserveerd kan worden, waar dan later belasting over moet worden betaald. Niet alleen op 65-jarige leeftijd bij voorbeeld, maar ook bij bedrijfsbeëindiging. Deze reservering verlaagt dus uw onzuivere inkomen.

Vraag A27 Investerings en/of desinvestering

Met de WIR, die in 1991 is afgeschaft, zullen de meeste kunstenaars niet veel te maken hebben gehad. Anders zou dit kunnen zijn met de investeringsaftrek. Om gebruik te kunnen maken van de investeringsaftrek, een aftrek die in mindering gebracht wordt op de winst, moet u een apart specificatieformulier aanvragen bij de belastingdienst en dat formulieren meesturen met uw aangifte.

Als men voor tenminste f 3.300,--, maar ten hoogste voor f 489.000,-- in bedrijfsmiddelen heeft geïnvesteerd, kunt u gebruik maken van de investeringsaftrek volgens onderstaande tabel. Het betreft hier een percentage van de investeringen zelf en dus niet een percentage van de winst.

Tabel investeringsaftrek (bedragen in guldens)

Totaal bedrag aan investeringen:

meer dan	maar niet meer dan	percentage van de aftrek
3.300	55.000	18%
55.000	109.000	16%
109.000	163.000	14%
163.000	210.000	12%

Deze tabel loopt door tot een bedrag van f 489.000,-- en een aftrek van 2%.

Desinvesteringen zijn een bijtelling voor bedrijfsmiddelen waarop investeringsaftrek in het verleden is toegepast maar inmiddels niet meer in uw bezit zijn. De belastingdienst spreekt van vervreemding. Bij voorbeeld verkocht, geruild, weggegeven etc. Desinvesteringen beginnen ook weer vanaf f 3.300,--. De termijn waarbinnen de bijtelling plaatsvindt is 5 jaar na aanvang van het kalenderjaar waarin de investering heeft plaatsgevonden. Het wordt berekend over de verkoopprijs, of over de waarde in het economisch verkeer, tot een maximum van de aankoopprijs. Als percentage wordt hetzelfde percentage gehanteerd als ten tijde van de investering. Bijtelling verhoogt dus de winst.

Vraag A28 Bijzondere situaties

A28a

Betreft inkomsten uit een onverdeelde boedel bij (bijvoorbeeld) echtscheiding of niet verdeelde erfenis. De inkomsten moeten opgegeven worden bij de betreffende vraag. Bij een erfenis kan de notaris en bij een echtscheiding de advocaat u waarschijnlijk op weg helpen. Zo niet, raadpleeg een consulent.

A28b

Dit is van toepassing voor bijzondere inkomsten. De twee belangrijkste tarieven zijn het lage tarief van 20% en het hoge van 45%. Er bestaat ook een 10%-tarief op herkapitalisatiedividenden. Het 20%-tarief voor bij voorbeeld een kapitaalsuitkering uit een ongevallenzekerings, afgesloten via de werkgever of een uitkering ineens uit dienstbetrekking wegens overlijden of invaliditeit. Het hoge 45%-tarief is voor o.a. uitkeringen ineens als gevolg van een pensioenregeling, afkoopsom alimentatie, schadeloosstelling bij ontslag etc. In geval van twijfel, raadpleeg een consulent. De belastingdienst zelf past het bijzondere tarief toe. U moet hier vermelden de hoogte van het bedrag en een toelichting geven op een bijlage.

A28c

Als in het buitenland over een deel van uw inkomen al belasting is betaald, kunt u ter voorkoming van dubbele belasting, in aanmerking komen voor vermindering van de belasting in Nederland.

A28d

Vrijstelling van premies volksverzekering komt uitsluitend voor wanneer u buiten Nederland werkzaam bent of wanneer u voor bepaalde internationale organisaties werkt, of als u zelf gemoedsbezwaren heeft. Of indien u een uitkering ontvangt op grond van een buitenlandse sociale zekerheids-regeling. U vult hier ja in als de Wet Vermeend/Moor voor langdurig werklozen op u van toepassing is. Uw werkgever kan u meedelen of dat het geval is en op de jaaropgaaf staat dan code 9 vermeld.

A28e

Het gaat hier om negatieve inkomens (verliezen) over de jaren 1985 t/m 1992 (de laatste 8 jaar dus), alsmede om de zogenaamde aanloopverliezen die uit de eerste 6 jaar na de start van een onderneming zijn ontstaan. Deze aanloopverliezen zijn in de tijd onbeperkt aftrekbaar. Logisch is dat verrekening van negatieve inkomens uit de afgelopen 8 jaar voor de verrekening van de aanloopverliezen gaan. Vermeldt het totaal van de nog onverrekenende verliezen, op een bijlage vermelden om welke jaren het gaat.

Let op: op het E-formulier staat deze vraag over onverrekenende verliezen niet op het formulier, maar wel op de verzamelstaat!

Vraag A29 Te verrekenen voorheffingen

Mocht deze vraag van toepassing zijn (dividend en buitenlandse belastingen, voorheffingen op winst) dan zal het invullen geen problemen opleveren. Het gaat hier niet om ingehouden loonbelasting of premies volksverzekering en ook niet om kansspelbelasting voor particulieren.

Verzamelstaat A/E

Aan de binnenkant van het omslag van het aangifte-biljet treft u een verzamelstaat aan. In de verzamelstaat worden de bedragen die u bij de diverse vragen van het formulier heeft verkregen op een handige en overzichtelijke wijze samengevoegd.

Indien de vragen van het formulier volledig zijn ingevuld, kunt u nu gemakkelijk de bedragen terugvinden en op de juiste plaats op de verzamelstaat vermelden. Ook bij de vragen op het formulier staat nog vermeld welk bedrag naar de verzamelstaat moet worden gebracht.

Wanneer u de verzamelstaat heeft ingevuld en de bedragen nogmaals heeft gecontroleerd, kunt u op het voorblad naam, adres en handtekening zetten. Vergeet ook het sofi-nummer niet te vermelden als dat niet voorgedrukt staat.

Vermeld op alle bijlagen duidelijk naam en adres en fiscaal nummer.

Vergeet vooral niet het ingevulde formulier plus bijlagen een keer te kopiëren voor het eigen archief, alvorens u het geheel opstuurt.

Als u denkt meer dan f 250,- belasting/premie volksverzekering terug te zullen ontvangen, kunt u een voorangsbehandeling vragen en u moet daarvoor het rechter bovenhoekje van pagina 1 af te knippen. U kunt er dan van uitgaan dat terug te ontvangen bedragen vóór 30 november 1994 op bank- of girorekening zullen staan. Voorwaarde daarbij is wel dat het biljet met bijlagen vóór 1 april 1994 bij de belastingdienst is en dat u een kopie bijvoegt van de loonopgave(n) van de werkgever(s) en de eventueel van toepassing zijnde modellen en specificaties.

Berekening belasting

Tariefschijven in 1993:

Tariefschijf			Totaalheffing	Belasting	Premies
1	tot	43.267,--	38,4% tot 65 jaar	13%	25,4%
			20,5% boven 65	13%	7,5%
2	43.276,--	86.532,--	50% (alleen belasting)		
3	boven	86.532,--	60% (alleen belasting)		

U kunt zelf berekenen hoeveel belasting u zult moeten betalen of terug kunt ontvangen. Op de verzamelstaat, helemaal onderaan, staat uw belastbare inkomen, stel f 60.000,--. U trekt daar van af het belastingvrije bedrag dat bij uw tariefgroep behoort, stel tariefgroep 2, dus f 5.769,--. U krijgt dan het belastbare bedrag.

Voorbeeld:

Belastbaar inkomen f 60.000,--.

Af belastingvrij bedrag groep 2 f 5.769,--.

Belastbaar bedrag f 54.231,--.

U kijkt naar de belastingschijven. Over de eerste f 43.267,-- betaalt u totaal 38,4%, is f 16.614,--.

Over het resterende bedrag, dus f 54.231,-- minus f 43.267,-- is f 10.964,--. Betaalt u 50% alleen belasting, is f 5.482,--. Totaal te betalen dus f 22.096,--.

Dus:

Belastbaar inkomen	60.000,--
Belastingvrije som groep 2	<u>5.769,--</u>
Belastbaar bedrag	54.231,--

Over 1-ste schijf 38,4% van f 43.267,--

16.614,--

Over de rest 50% van f 10.964,--

5.482,--

Te betalen belasting

22.096,--

Heeft u al loonbelasting betaald of inkomstenbelasting op een voorlopige aanslag, dan kunt u dat van het totale bedrag aftrekken, voor de rest volgt een aanslag te betalen of terug te krijgen belasting en premies.

Als u een verplichte aanslag krijgt volgt altijd teruggaaf. Alleen bij een verplichte aanslag moet u het berekende bedrag betalen. Als u niet in aanmerking komt voor een verplichte aanslag, dan heeft u pas recht op teruggaaf als het bedrag meer bedraagt dan f 331,--. Als u 65 jaar of ouder bent op 31-12-92 heeft u pas recht op teruggaaf als het bedrag meer bedraagt dan f 221,--.

Een verplichte aanslag krijgt u o.a.:

- als u meer dan 30 dagen van meer dan 1 werkgever/uitkeringsinstantie geld heeft ontvangen en het totaal is meer dan f 49.036,--;
- de looninkomsten waren meer dan f 74.000,--;
- de overige inkomsten bedroegen meer dan f 1.000,--;
- als voor de inkomstenbelasting groep 1 van toepassing is en u voor de loonbelasting langer dan een maand bent ingedeeld in groep 2 of 3;
- als voor de inkomstenbelasting groep 2 van toepassing is en u voor de loonbelasting langer dan een maand bent ingedeeld in groep 3;
- als de partner voor de inkomstenbelasting wordt ingedeeld in groep 1 of 2 en hij/zij voor de loonbelasting langer dan een maand is ingedeeld in groep 3.

Invorderingsvrijstelling voor kleine inkomens

De invorderingsvrijstelling is een speciale regeling voor mensen met kleine inkomens. U hoeft het bedrag van de te betalen belasting niet, of maar gedeeltelijk te betalen. Om welke bedragen gaat het en voor wie:

- a. als u een **ondernemer** bent met een lage winst en **geen looninkomsten** heeft, heeft u recht op een volledige vrijstelling als u belastbaar inkomen lager is dan 150% van uw belastingvrije bedrag. U zit bij voorbeeld in tariefgroep 2, met een belastingvrij bedrag van f 5.769,--. Uw

belastbare inkomen moet dan onder de f 8.653,50 liggen;

U heeft recht op een beperkte vrijstelling als uw belastbare inkomen ligt tussen de 150% en 250% van uw belastingvrije bedrag (f 14.422,50);

- b. als uw belastbare inkomen **gedeeltelijk uit looninkomsten** bestaat, heeft u recht op beperkte vrijstelling als uw belastbaar inkomen lager is dan 150% van uw belastingvrije bedrag;
- c. als uw belastbare inkomen **geheel uit looninkomsten** bestaat, krijgt u geen invorderingsvrijstelling.

Let op: de vrijstelling wordt door de belastingdienst berekend over uw belastbare inkomen. De vrijstelling wordt dus niet toegepast op de invordering van de aanslag, maar bij het opleggen daarvan, en bepaalt dus de hoogte van de aanslag.

Als u voor u zelf de aanslag heeft berekend volgens het eerder gegeven voorbeeld, kunt u dus controleren of en voor welk bedrag de invorderingsvrijstelling op u is toegepast.

Reeds ingehouden bedragen worden niet teruggegeven.

Tenslotte

Wij hopen dat met deze brochure het belastingformulier 1993 naar behoren kan worden ingevuld, opdat er niet teveel belasting wordt betaald en geen problemen met de belastingdienst ontstaan. Voor zover u op- of aanmerkingen heeft op de inhoud en de manier waarop een en ander wordt omschreven, dan stellen wij deze - liefst schriftelijke- reactie zeer op prijs. Voor een volgende editie kunnen wij wellicht ons voordeel met uw opmerkingen doen.

Wordt het echt te moeilijk en komt u er zelf niet uit, aarzel dan niet en ga naar een deskundige, bij voorbeeld via de beroepsvereniging waarbij u bent aangesloten.

Vergeet niet het rechterbovenhoekje van het formulier af te knippen als u teruggave verwacht.